Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-нэй гараа | № 142 (17265) | 1986 оной июниин 19, четверг | Сэн 3 мүн.

ТҮСЭБТЭ АРБАН ХОЁРДОХИ ТАБАН ЖЭЛДЭ— СОВЕТ АРАДАЙ ЗОРИГ БАДАРУУЛМА ЗОХЁОХЫ АЖАЛ!

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ АЖАЛШАДТА КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭЙ

ХАНДАЛГА

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Манай орон эрид эрьелтын шатада хүрэжэ ерээд байна. КПСС-эй XXVII съезд совет арадай үмэнэ ехэ, орёо шухала зорилгонуудые табяа. Обществын ажабайдалай бүхы һалбаринуудта урагшаа хурдан түргэноор дабшажа, шэнэ зорилгонуудые бэелүүлэн, шэнэ амжалтануудые түйлаха байна.

Түсэбтэ арбан хоёрдохи табан жэл — партиин стратегическэ захяа заабаринуудые бэелүүлгын шиидхэхы шата мүн. КПСС-эй ЦК-гай июниин (1986 он) Пленум 1986—1990 онуудай СССР-эй Экономическа ба социальна хүгжэлтын түсэбэй проектые һайшааба. Тэрэниие СССР-эй Верховно Соведэй баталхадань, табан жэлэй түсэб хуули болохо байна.

Энэ түсэбтэ табан жэлһээ бидэ юу хүлеэнэбибди? Ямар үрэ дүнгүүдые түйлахые хараалнабибди?

Экономико хүгжөөлгэдэ ушаржа байһан хангалтагүй үйлэ хэрэгүүдые зайсуулжа, тэрэниие хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ, үйлэдбэриин ургалтын эршэ дэлисые дээшэлүүлхэ, эрдэм-техникын дэбжэлтые хурдадхаһанай, арадай ажахые оньһон техникээр зэбсэгжүүлһэнэй, һэльбэн шэнэлһэнэй, байгуулагдаһан хүсөөэ үрэ түгэсөөр ашаглаһанай үндэһөөр бүри ехэ эсэсэй үрэ дүнгүүдые түйлаха ёһотойбди.

Бидэ ажахы эрхилэлгые эрид шууд шэнэдхэн хубилгаха, ажалай хүгжэлтэ дэбжэлтые тодо наринаар хаа хаанагүй эмхидхэхэ, социализмын нөөсэнүүдые, арга боломжонуудые гүйсэд хэрэглэхэ арга олгоһон хүтэлбэрилгын таарамжатай зохид, ашаг үрэ ехэтэй гурим байгуулха ёһотойбди.

Бидэ хойшолуулашагүй социальна программануудые бэелүүлхэ, социально-соёлой һалбари хүгжөөлгые хурдадхаха, совет хүнүүдэй ажаллаха арга боломжо болон һуудал байдалые нилээд һайжаруулха, арад зоной ажаһуудалые саашадань улам болбосон һайн болгохо ёһотойбди.

Уласхоорондын орёо түгшүүритэй оршон байдалда эдэ зорилгонуудые шиидхэхэдээ, манай гүрэнэй өөрыгөө хамгаалха арга шадабариие шухала хэмжээндэ байлгахые оролдохо уялгатайбди.

Нүхэдүүд, шэнэ түсэбтэ табан жэл ороной хүгжэлтын бүхы шэглэлнүүдээр эрид эрьелтын шата болохо байһыень харана ха юмта даа.

Хараалагдаһан түсэбүүдые бүхы совет хүнүүдэй эршэтэ габшагай ажалаар лэ бодото дээрэнь бэелүүлжэ болоно. Ниитын аша туһада үнэн шударгыгаар ажаллаха, эдэбхи үүсхэл гаргаха, даалгагдаһан хэрэгтээ харюусалгатайгаар хандаха, гүрэнэй аша туһэ тухай эзэн ёһоор анхаоал оролдолго хандуулха гэһэн эрилтэ мүнөө хүн бүхэнэй урда табигдана.

Арбан хоёрдохи табан жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө бүгэдэ арадай социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, зоримгой түсэбүүд болон һанаашалгануудые бодото ажал ябуулганuудтаа бэелүүлхэ уряатайгаар Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет таанадта, нүхэдүүд,— коммунистнууд болон комсомолшуудта, хүдэлмэришэд ба колхознигуудта, эрдэмтэд болон мэргэжэлтэдтэ, соёлой ба искусствын ажал ябуулагшадта, бүхы ажалшадта хандана.

Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, продукциин шанарые һайжаруулха, нөөсэнүүдые алмаха гээшэ мүнөө мүрысөөнэй гол зорилгонууд болоно. Ленинэй хэлэһэн үгэнүүдээр онсолбол, **«урдынхиһаа үлүү һайнаар, урдынхиһаа үнэгүйгөөр, урдынхиһаа ехээр»** үйлэдбэрилхэ хэрэгтэй.

Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ гээшэ шухалын шухала асуудалнуудай нэгэниинь мүн. Эрдэм-техникын дэбжэлтые хурдадхаха гээшэ энэ зорилгые шиидхэлгын гол зам болоно. Энэ шиидхэхы шэглэлдэ бэелүүлэгдэхэ ажал хэрэгүүдэй удаан болзоройн программа зохёогдоо. Тэрэниие бэелүүлгэ арадай ажахые техническэ талаарнь һэльбэн шэнэлхэ арга олгохо байна. Зүгөөр бидэ хүлеэжэ байха эрхэгүйбди. Мүнөөһөө предприяти бүхэндэ, хүдэлмэриин газар бүхэндэ ажалай эршэ дэлисые нилээд дээшэлүүлхэ шухала. Энэ талаар нөөсэнүүд, гэхэ зуура бага бэшэ нөөсэнүүд гар доромнай бии байна.

Энэ хадаа хүдэлжэ байгаа хүсэнүүдые, машинануудые, түхеэрэлгэнүүдые, станогуудые бүри дүүрэн хүсөөрнь хүдэлгэхэ гэһэн удхатай. Энэ хадаа үйлэдбэриин жэгдэ һайнаар хүдэлхэ гуримые тодо наринаар хангаха, продукцяар хангалгын гуримые бэхижүүлхэ, алмалта, арьбалалта хэхэ гэһэн удхатай.

Энэ хадаа хүдэлмэриин газарые аттестацилха, уралан наринжуулха, ажалай эмхидхэл ба урмашуулгые һайжаруулха, түрүү дүй дүршэлые эдэбхитэйгээр нэбтэрүүлхэ, жаяг журам ба эрилтэ дээшэлүүлхэ гэһэн удхатай.

Гар ажалые хорооохын, үйлэдбэриие оньпожоруулхын ба автомадаар хангахын түлөө ажалша коллектив ооһэдынгоо хүсөөр ехэ юумэ хэжэ шадаха зэргэтэй.

Нүхэдүүд, ажалай бүтээсэ үсэд нэтэрүүгээр дээшэлүүлэе! Мүнөө энэмнай шэнэ ёһоор хүдэлэлгын шухалын шухала шэглэл болоно.

Мүрысөөн — продукциин шанарые дээшэлүүлхэ хүсэтэ эрхэ нүхэсэл мүн. Эрхим шанарай түлөө тэмсэлдэ мүрысөөн хамтын бэдэрэлтэ заха хизааргүй юм гэжэ хэлэхэдээ, хэтэрүүлнэ бэшэбди! Гэбэшье мүрысөөнэй арга боломжонуудай гүйсэд дүүрэнээр хэрэглэгдэдэггүй байһаниинь халагламаар. Олохон эдлэл хэрэгсэлнүүдэй мүнөөнэй хэмжээн манай үеын эрилтэнүүдтэ үшөөл харюусанагүй. Энэнь ажабайдалай бүхы һалбаринуудта горитой ехэ бэрхэшээл түбэгүүдые ушаруулна.

Хүдэлмэришэд болон колхозникуудай, инженернүүд ба мэргэжэлтэдэй, хүтэлбэрилгын бүхы шатын хүдэлмэрилэгшэдэй хамтын хүсэлэл оролдолгонуудаар продукциин эрхим шанарые түйлаха, техническэ гээгдэлые, үзэмжэгүй, юумэнэй гоё һайханиие ойлгохогүй ябадалые, голодоһо гаргалгын али бүхы ушар баримтануудые зайсуулан сараха байнабди! Заводой тамгын алдар соло, хүдэлмэришэ гарнуудай зохёохы ажал, бата бэхи алмалта, арьбалалтатай, шухала хэрэгтэй эдлэл хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалга хадаа ажалшан бүхэнэй нэрэ хүндын ба һэшхэлэй хэрэг, совет хүнүүдэй мэргэжэлэй ба патриотическа омогорхолой эрхэ нүхэсэл мүн болоно.

Манай орон түлишын-элшэ хүсэчэй, минерально-түүхэй эдэй нөөсэнүүдээр угаа баян юм. Гэбэшье тэдэ заха хизааргүй бэшэ, ашаглажа абахань улам үнэтэй сэнтэй болоно байна. Энээниие хараада абажа, табан жэлэй түсэб соо экономикын эрилтэ хэрэгпэмжэнүүдые материальна нөөсэнүүдээр хангалгада тон шэнээр хандаха үндэһэ һуури табигдаа. Хэрбээ урдандаа тэдэнэй ургалтын гол түлэб олзоборилго болон үйлэдбэриие дээшэлүүлһэнэй ашаар түйлагдадаг һаань, харин мүнөө алмалта, арьбалалта хэһэнэй ашаар гол түсэб абтаха байна. Эгээл тиимэһээ мүнөө түүхэй эдүүдые, материалнуудые, элшэ хүсые эзэн ёһоор, бодомжотой һайнаар гаргашалха, үлэгдэлгүй технологинуудые эдэбхитэйгээр нэбтэрүүлхэ, финансын нөөсэнүүдые эгээл аша үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ, продукци үйлэдбэрилгэдэ гаргашануудые хоропхо шухала.

Металл, түлишэ, модо, электрын элшэ хүсэ бусадһаа үлүү ехээр алмаһан, арадай зөөри гамтайгаар сахиһан хүн лэ мүрысөөндэ илалта түйлаха байна.

Түсэблэлгын ба ажалай бата журамые, эмхидхэлые, гуримые сахингүй, ашаг үрэ ехэтэй экономико хүгжөөжэ болохогүйл. Ажалай эршэ дэлисые хазагайруулһанайнгаа түлөө ямар ехэ гарза хохидолдо ородог байһанаа, продукцяар хангаха хангалгын түсэбтэ даабаринууд болон хэлсээнүүдые таһалдуулга, материально-техническэ хангалгада ушарһан дутуу дунданууд, зарим хүдэлмэрилэгшэдэй нозог нобшо ябадалай ямар ехэ хойшолонгуудые ушаруулдаг байһыень олохон хүнүүд өөһэдынгөө дүй дүршэлһөө мэдэдэг. Зарим коллективүүдтэ ажалай сагай ямараар хэрэглэгдэдэг байһые харагты даа. Ажалһаа һамшаһанһаа, һаатан зогсоһонһоо, тамхи таталгаһаа ямар ехэ ажалай саг гээгдэлдэ ородог гээшэб! Бодото ажал хэрэгэй түлөө бэшэ, харин хүдэлмэриингөө газарта байһанайнгаа түлөө салин хүлһэ абадаг, олохон ушарта шандашье хүртэдэг хүдэлмэрилэгшэд манайда үшөөл бии. **Мүрысөө дэлгэрүүлхэдээ, «Ажалай сагые — хүдэлмэридөө» гэһэн тэрэнэй түбхын түрүүшын ёһо гуримые хэлбэришэгүйгөөр сахиха хэрэгтэй.** Цехтэ, заводто, барилга дээрэ, колхоз, совхоздо ажал хэрэгтээ хандасаяа һайжаруулха, түрүүшээр һула муугаар хүдэлһэн аад, һарын һүүл багта хүдэлмэриингөө эршые дээшэлүүлхэ ябадалые, ёһын тэдысэ хандасые, үлүүсэ ехээр номэжо бэшэлгые үндэһөөрнь усадхаха, ажалай тодо нарин эмхидхэлые хамтаграа хангаха гээшэ мүнөө үе сагай ёһотойл эрилтэ болоно.

Мүрысөөн болон ажалай бата журам хоорондоо таһаршагүй холбоотой. **Тэрээндэ хабаадажа байһан хүн бүхэнэй ажалша бүхэриг байлгын, дэлгэр һайхан сэдьхэлэй ба эмхидхэлэй гэршэ жэшээ харуулаг лэ!**

Хэнтэй зэргэ жагсаха, хэнһээ жэшээ абаха арга совет хүнүүдтэ бии. Эдэмнай нэн түрүүн ороной ажалша гварди — үйлэдбэриин түрүүшүүл болон новаторнууд, үндэр бэлиг шадабаритай, һүбэлгэн ухаатай, зоримгой зохёохы бэдэрэлтэ хэдэг, эдэбхитэй хараа бодолтой хүнүүд болоно. Эдэмнай бүхы шэнэ, түрүү юумэнэй түлөө, хуушарһан, харша юумэндэ эсэргүү эсэшэ сусашагүй тэмсэлшэд болоно. Мүнөө хурдадхалгын оршон байдалда ажаһууха, ажаллаха гээшэ гол зорилго болодог байһыень тэдэнэр ажал хэрэгээрээ харуулна.

Бүхы һалбаринуудта, али бүхы, коллективтэ иимэ хүнүүд бии. **Хүдэлмэришэн бүхэнэй тэдээнһээ халан абагшадтай, оорын һургуулитай байха шухала. Мүрысөөнэй үедэ үйлэдбэриин түрүүшүүл болон новаторнуудай зэргэнүүд оло дахин ургаг лэ!**

Энэ түсэбтэ табан жэлэй эхиндэ үнэтэ шухаг үүсхэлнүүд мүндэлөө. Мүрысөөндэ хүдэлмэриин шанарай үрэ дүнгүүдые һайжаруулха талаар эрид эрьелтэ хэгдэһэн байна. Техническэ дэбжэлтэ түйлаһанай, түхеэрэлгэ хэрэгсэлнүүдые дүүрэн хүсөөрнь хүдэлгэһэнэй ашаар, түүхэй эд болон материалнуудые гаргашалгые, хүдэлмэришэдэй тоое олошоруулангүй, үйлэдбэриин бүхы ургалта түйлаха зорилго түрүү коллективүүд урдаа табина. Мүрысөөндэ имагтал иимэ хандаса шухала хэрэгтэй. Агуу ехэ Октябриин 70 жэлэй ой болотор, олон арбаад мянган ажалшад ажалай бүтээсэ дээшэлүүлжэ, продукциин шанарые һайжаруулжа, табан жэлэй хоёр жэлэй түсэб дүүргэхэ уялга абаба. Энэ жэлдэ дүрбэн үдэр соо гэр байрануудые, һургуулинуудые, больницануудые, клубуудые, спортын түхеэрэлгэнүүдые барилга дээрэ түлөөһэгүйгөөр хүдэлхэ хүдэлөөн үргэдэжэ байна. Иимэ тодорхой үүсхэлнүүдые, ябуулганuудые али бүхы талаһаань дэмжэхэ, үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала.

Тобшолбол, мүрысөөе шэнэдхэн хубилгалга эхилээ. Гэбэшье энэмнай имагтал түрүүшын алхамууд гээшэ. Тон адли байдалда имагтал зарим хүдэлмэрилэгшэдэй бэшэ, харин бүхэли коллективүүдэй ондо ондоогоор ажаллажа байдаг олохон жэшээнүүд бии. Юундэ ажахынууд адли газар дээрэһээ ондо ондоо ургаса абана гээшэб? Юундэ зариманиинь алмана, арьбалнаб, нүгөөдүүлынь арадай баялигые үринэб? Юундэ нэгэ предприятиин һайн шанартай эдлэл хэрэгсэлнүүдые гаргахадань, харин нүгөөдүүлынь голодоһон болохо юумэ хэрэглэгшэдтэ эльгээнэб? Юундэ түрүү дүй дүршэлэй адресуудые мэдэжэ байһан аад, тэрэниие ажалдаа нэбтэрүүлнэгүй гээшэб?

Юрэдөөл, мүрысөө эмхидхэлгэдэ олохон дутуу дунданууд ушарна. Хүдэлмэрээ яажа һайнаар эмхидхэлтэйб, ямар юумыень үргэлжэлүүлэлтэйб, юунһээ арсалтайб гэжэ мүрысөөндэ хабаадагшадай дурадхалнуудта хаа хаанагүй анхардаггүй байһаниинь халагламаар. Имагтал хамтын дүй дүршэлдэ түшэглэжэ, имагтал үнэтэ ухаан бодолые, шэнэ хачдасануудые дэмжэжэ, Ленинэй хэлэһэнэй ёһоор, **«тэдэнэй ажал хэрэгэ дары эхилхынь түлэ олониитые мүрысөөндэ үрижэ, эдэбхи үүсхэлыень бадаруулжа»** болохо байна.

Мүрысөөнэй зарим түхэл янзанууд хуушараа, үе сагай эрилтэнүүдтэ харюусанагүй гээд сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Экономикые эршэмтэй хүгжэлтын замда оруулха, эрдэм-техникын дэбжэлтые хурдадхаха, ажахы эрхилэлгын онол аргануудые хубилгаха, ажал эмхидхэхэ хамтын түхэл маягуудые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ талаар бүгэдэ арадай хүсэлэл оролдолгонуудһаа тапарангяар, өөрынгөө мүрөөр мүрысөөнэй ябаха ушар үсөөн бэшэ. Нэгэ янзаар бэшэгдэһэн уялганууд, кабинедүүдтэ һанаанһаа абажа зохёогдоһон үүсхэлнүүд, даншье һаа бирагүй амжалтануудтай аад, тэрээн тухайгаа шууяатайгаар элидхэхэ ябадалнууд үшөөл үсөөн бэшэ. Бии байгаа арга боломжонууд болон нөөсэнүүдые хараада абангүйгөөр, олохон уялганууд баталан абтадаг, тэдэниие дүүргэхын түлэ ехэ шангаар хүдэлһэнэй хэрэггүй байдаг. Эдэ бүгэдэ ажалай мүрысөөе үнэгүй, ёһын тэды ябадал болгодог.

Мүрысөө ёһын тэдысэ ябадалай жэбэһээ сэбэрлэхэ гээшэ хүнэй бэлиг шадабаря гүйсэд дүүрэнээр гаргажа, урма зоригтойгоор, хүдэлхын түлэдэ мүрысөөе ёһотой һайнаар эмхидхэхэ гэһэн удхатай. Хамтын хэрэгтэ коллектив, ажалша хүн бүхэнэй оруулдаг ажалай хубитаһаа эсэсэй эсэстэ экономикын ургалта, ажабайдалай хэмжээнэй дээшэлэлгэ дулдыдадаг. Хурдадхалга өөрөө мэдэнгүй, зүндөө болохо гэжэ хэншье найдаха эрхэгүй.

Экономикын ургалтые эршэмтэйгээр хурдадхахын, үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхын түлөө үсэд нэтэрүүгээр ба залан шууд тэмсэхэ хэрэгтэй. Социалис мүрысөөншье энээндэ шэглүүлэгдэхэ ёһотой. Бидэнэй хэһэн, байгуулһан, бодхооһон бүхы юумэн бидэндэ үлэхэ, бидэ иимээр лэ ажаһуухабди. Материальна болон оюун ухаанай талаар улам ехэ боложо байгаа эрилтэнүүдые гүйсэд дүүрэнээр хангаха ондоо зам юрэ үгыл.

Манай совет хүн, даалгагдаһан хэрэгтээ, тэрэнэй ямараар хандадаг байһаниинь хурдадхалгын шиидхэхы эрхэ нүхэсэл мүн. Мүрысөө эмхидхэлгэдэ тогтоһон дүрим заабаринуудые зүрхэтэйгөөр эбдэхын, саарһан мэдээнүүдые суглуулхаяа болижо, хүнүүдтэй ёһотой хүдэлмэри ябуулхын, хүдэлмэриин дүнгүүдые далда согсолхо ябадалые болюулхын, ажалша хүн бүхэнэй ажалай эдэбхи үүсхэл гаргахын түлэда арга боломжо нээхэ хэрэгтэй.

Мүрысөөн юугээрээ хүсэтэйб гэбэл, тэрэнэй дүнгүүд үргэн олониитэдэ мэдээсэгдэдэг, ажахы эрхилэлгын бодото дүнгүүд сасуулжа үзэгдэдэг, түрүү дүй дүршэл дары түргэноер согсологдожо, нэбтэрүүлэгдэдэг, нүхэд ёһоной харилсаа холбоон бэелүүлэгдэдэг гээшэ. Хоорондын баримта дүнгүүд бэшэ, харин эсэсэй үрэ дүнгүүд ёһотой мүрысөөе сэгнэхэ зүйл болоно. Саг болзортоо ашаглалгада оруулагдаһан заводууд болон фабриканууд, байрын гэрнүүд ба һургуулинууд, магазинууд болон кинотеатрнууд, найдамтайгаар хүдэлдэг транспорт, суглуулагдажа, бүрин бүтэн хадагалагдаһан ургаса, арадай хэрэглэмжын һайн шанартай эд бараан орондомнай, гүрэндэмнай хэрэгтэй.

Мүрысөөндэ түйлагдаһан бодото үрэ дүнгүүдые, социальна үнэн зүб байдалай гол ёһые сэдьхэл бодолой ба материальна урмашуулгын бүхы системын үндэһэ һуури болгохо тон шухала. Ехэ арга боломжонуудтай, һайн эрхэ байдалда хүдэлдэг аад, эдэбхитэй хүдэлмэриин янза үзүүлдэг, харин үнэн дээрээ нэгэл байра дээрээ байдаг хүнүүд мүрысөөндэ илагшадай дунда байха ёһогүй. Мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолходо, тэрээндэ хабаадаһан бүхы хүнүүд анхаралда байха ёһотой. Имагтал социалис мүрысөөнэй аргаар забхай ябадал гаргаха, нюдэ далдалха, албан зургаанай талые хараха, нютагай илгаа гаргаха ябадалтай тэмсэхэ ёһотой.

Нүхэдүүд! Хүдэлмэришэн анги, агропромышленна комплексын ажалшад, инженерно-техническэ кадрнууд, интеллигенци, арбан хоёрдохи түсэбтэ табан жэлэй даабаринуудые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө мүрысөөндэ хабаадаһан бүхы хүнүүд зохёохы эдэбхи үүсхэл гаргаха, ороной социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхаха талаар хүдэлмэриие тодорхой ехэ удхатай болгохо гэжэ КПСС-эй Центральна Комитет найдана.

Бүгэдэ арадай социалис мүрысөөнэй манлайда **баатар габьяата хүдэлмэришэн анги** хэзээ хэзээнэйхидэл дабшаха бэзэ гэжэ парти этигэнэ. Тэрэнэй түгэс мэдэрэл болон эмхитэй байлгань, ажалай болон политическэ эдэбхи үүсхэлынь, совет ёһоной ажабайдалда харша ябадалнуудта тэсэшэгүй байлгань манай урагшаа дабшаха найдамтай лаб хангамжа болоно.

Ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлгэ, дэлхэй дээрэхи үндэр хэмжээндэ хүрэхэ продукци, тэрэнэй эрхим һайн шанар ба найдамтай байлга, материал болон элшэ хүсэ ехээр хэрэглэдэг хэрэгсэл зүйлнүүдые үсөөрүүлгэ, ажахын гүйсэд тоосоон — эдэ бүгэдэл хүдэлмэришэ коллективүүдэй мүнөөдэрэй залуур мүн.

Ажахы эрхилэлгын шэнэ эрхэ байдалда **хүдөөгэй, агропромышленна бүхы комплексын ажалшад** Эдеэ хоолой программые бэелүүлхэ талаар хүсэлэл оролдолгонуудаа арьбадхаха уялгатай. Богони болзорто ороноо эдеэ хоолой зүйлнүүдээр гүйсэд хангаха гээшэ тэдэнэрэй мүрысөөнэй уряа мүн. Колхоз болон совхозуудай, предприятинуудай хамһабариин ажахынуудай, агропромышленна комплексын бүхы шатануудай һайнаар ажаллаха бүринь магазинууд болон дэлгүүрнүүдэй тагууд баян элбэг байха, һүн, мяхан, овощ болон бусад зүйлнүүд хүн зондо улам ехээр дурадхагдаха бшуу.

Ажалай бүтээсэ эрид дээшэлүүлхэ, продукциин шанар һайжаруулха, нөөсэнүүдые алмаха арга олгохо шэнэ нээлтэнүүд болон шэнжэлгэнүүдые, проектнэ шэнэ шиидхэбэринүүд болон конструкторска дурадхалнуудые **оромнай эрдэмтэдэй, конструкторнуудай, инженернүүдэй зүгһөө хүлеэнэ. Эрдэм ухаанай болон үйлэдбэриин хүдэлмэрилэгшэдэй хамтын хүсэлэл оролдолгонуудаар эрдэм-техникын ухаан бодолой түрүү түйлалтануудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлгые хурдадхаял!**

Элдэб янзын хангамжаар хүнүүдэй хэрэглэмжэнүүдые гүйсэд дүүрэнээр ба эрхим шанартайгаар хангаха, тэрэнэй мүнөөнэй янзануудые хүгжөөхэ, хүдэлмэриингөө болбосоролые дээшэлүүлхэ гээшэ **хүн зониие хангалгатай холбоотой бүхы хүдэлмэришэдэй зорилго мүн.** Имагтал эдэ бүгэдэ үйлэдбэриин бэшэ һалбаридахи мүрысөөнэй уг унгиие тодорхойлно. Магазинууд болон столовонуудай, мастерскойнууд болон ательенүүдэй, поликлиникэнүүд ба больницануудай, ниитын транспортын болон холбооной предприятинуудай, амаралтын эмхи зургаануудай ямараар хүдэлһэнһөө совет хүнүүдэй урма зориг, харин эсэсэй эсэстэ тэдэнэрэй ажалай үрэ дүн ехэтэ дулдыдана бшуу.

Мүрысэгшэдэй түрүү зэргэдэ байхые, түсэбтэ табан жэлэй даабаринуудые бэелүүлгэдэ өөрынгөө жэшээгээр хүнүүдые зоригжуулхые **КПСС-эй Центральна Комитет бүхы коммунистнуудые уряална.** Энэмнай партиец бүхэнэй уялга мүн.

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Арбан хоёрдохи түсэбтэ табан жэлэй эршэ дэлисэ улам үргэдэнэ. Ехэ хүдэлмэриин эхин табигдаа. Урдамнай ехэ хэмжээнэй, һонирхолтой, харюусалгатай хэрэгүүд хүлеэнэ.

Саг алдахагүй, урагшаа дабшалтын эршые шангадхаха, зунай халуундашье, үбэлэй хүйтэндэшье арадай ажахын һалбаринуудай, нэгэдэлнүүд болон предприятинуудай, колхоз, совхозуудай хүдэлмэридэ таһалдал гаргахагүй, 1986 оной түсэбтэ даабаринуудые жэншэдгүй дүүргэлгые хангаха гээшэ мүнөөдэр шухала. **Түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын жэл болбол ажалша бүхы коллективүүдые ажал хэрэгээр туршалга, хүдэлмэри шэнэдхэн һайжаруулгын бодото дээрээ хэр зэргээр бэелүүлэгдэжэ байһанай, тэрэнэй гол бодолнуудай хэр гүнзэгыгөөр хүлеэн абтажа, ямар зэргээр бэелүүлэгдэжэ байһанай шалгалта мүн болоно. Энэ шалгалтые дабажа гараха гээшэ бүхы түсэбтэ табан жэлэй амжалтын үндэһэ һуури табиха гэһэн удхатай!**

Агуу ехэ Октябриин социалис революциин 70 жэл болбол экономическа болон социальна дэбжэлтын замаар Совет гүрэнэй урагшаа дабшаха замда шухала шата болохо ёһотой. Ажалдаа, манай обществын ажабайдалай бүхы талые наринжуулгада шэнэ амжалтануудые түйлажа, совет арадай энэ алдарта үдэрые угтаха байһаниинь дамжаггүй.

Хаанашье ажалладаг байгаа һаа, бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ хабаадагшадай зэргэдэ орохые, түсэбтэ табан жэлэй ажалай фронтын эдэбхитэй гэшүүн байхые, хүдэлдэг газартаа хамтын хэрэгтэ өөрынгөө горитой хубитые оруулхые КПСС-эй Центральна Комитет ажалша хүн бүхэниие уряална.

Совет хүнүүдэй баян дэлгэр, сэдьхэл дүүрэн ажаһуухын, ороной экономикын хэлбэришэгүйгөөр ургахын, ороноо хамгаалха хүсэ шадалай бата найдамтай байхын түлэ габшагай һайнаар ажаллаял. Партиин XXVII съездын хараалһан замаар түйлаһан манай амжалта бүхэн социализмын байдалые болон газар дэлхэй дээрэхи амгалан тайбан байдалай хэрэгые бэхижүүлхэ шэнэ алхам болохо.

1986 оной ию...

...Р-эй арбан нэгэдэхи зарлалай

...овно Соведэй табадахи сесси

...ИДХЭ...

...ЁОН БАЙГУУЛГЫН ...БАН ЖЭЛДЭ— ...ШЭ ТҮГЭС АЖАЛ

...Р-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ...РЕЗИДИУМЭЙ ЗАСЕДАНИ

(ТАСС).

Редактор Б. ГАРМАЕ...

КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө

ОНСО ХУБИТА ОРУУЛХА

КПСС-эй XXVII съездын баталан абаһан шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар тон харюусалгатай зорилгонууд бүхы коммунистнуудай, партийна организацинуудай урда табигданхай. Тэдэнэр олониитэ арад зоной политическэ болон ажалай дэбжэлтые хүтэлбэрилэн толгойлхо, социалис мүрысөөнэй эршэтэ хүдэлөөн дундуур мүндэлһэн үнэтэй сэнтэй үүсхэлнүүдые али бүхы талааринь дэмжэн дэлгэрүүлхэ ёһотой. Ажалшадай зохёохы ёһоор хүдэлхэ хүсэл эрмэлзэлые бадаруулха, коллектив бүхэндэ эмхидхэл, гурим хангаха хэрэгтэй. Хориин районой партийна организацинууд, бүхы коммунистнууд энэ талаар бага бэшэ хүдэлмэри ябуулжа байнхай.

Партиин съездын боложо байха үедэ районой ажалша коллективүүдээр митинг болон суглаанууд үнгэргэгдөө бэлэй. Тиихэтэй хамта съезд дээрэ баталагдаһан түүхэтэ удха шанартай документнүүдые олониитын дунда дэлгэрүүлэн тараха ойлгууламжын хүдэлмэри горитойхон хэмжээ ябуулганууд абтаа.

КПСС-эй XXVII съездын материалнуудые тайлбарилан ойлгуулха хүдэлмэридэ хамта дээрээ 199 пропагандист, 396 политинформатор, 389 агитатор эдэбхи үүсхэлтэйгээр хабаадалсана. Районой үзэл сурталай хүдэлмэриин эдэбхитэдэй суглаан боложо, тэрээн дээрэ шиидхэбэринүүдые хүн зоной яажа һайнаар ойлгуулан тарааха тухай тодорхой хөөрэлдөөн болоһон байна.

Бүхы ажалша коллективүүдээр «КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэ — бүгэдэ арадай хэрэг» гэһэн темээр ниитэ-полит үдэр үнгэргэгдөө. КПСС-эй райкомой информационно-ойлгууламжын бүлэгтэ хамтадаа 51 партийна эдэбхитэд ороно. Эдэнэрнай бүлтадаа коммунистнууд юм. Ниитэ полит-үдэрэй үедэ 81 коллективэй 3000 гаран хүнтэй уулзалганууд боложо, һонирхолтой хани халуун хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдөө.

Съездын делегат, Үдын совхозой ахалагша хонишон Г. М. Бимбаев түрэл ажахынгаа хонишод, малшадтай уулзажа, хараһан, дуулаһанаа һонирхолтойгоор хөөрөө. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ, съездын делегат А. А. Бадиев районой түб һууринай хүн зонтой, Анаагай совхозой һү һаалиин фермын хүдэлмэрилэгшэдтэй уулзаһан, хөөрэлдэһэн байна.

Районоймнай совхозуудай коллективүүд түрэл партиингаа ээлжээтэ XXVII съездые ажалай эрхим бэлэгүүдтэйгээр угтахын түлөө дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оролсон, үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллажа, зарим тэды амжалтануудые туйлаа. Мүрысөөнэй үедэ мүндэлһэн эдэбхи үүсхэл болон түрүү дүй дүршэл ажалша олониитын дунда үргэнөөр таран дэлгэрээ. Эдэ бүгэдын ашаар гүрэндэ һү, мяха тушаалгаар энэ жэлэй түрүүшын кварталай түсэбтэ даабаринууд болзорһоо уридшалан дүүргэгдэбэ. Энэ хэрэгтэ Үдын, Дээдэ-Тайлсын, Хориин совхозууд бага бэшэ хубита оруулаа. Мүн эдэ ажахынуудай үзэл сурталай хүдэлмэрилэгшэд ниитэ ойлгууламжын хүдэлмэриие мүнөө сагай эрилтэдэ хүрэмөөр ябуулна. Мүрысөөнэй дүнгүүд саг дары согсологдон гаргагдадаг, олоной хараада табигдадаг гээшэ. Тэрэшэлэн, түрүү дүй дүршэл үйлэдбэридэ нэбтэрүүлгэдэ онсо анхарал эндэ хандуулагдадаг байна.

Энэ жэлэй туршада манай районой партийна организацинуудай политическэ ба экономическа һургуулинуудай хэшээлнүүд урдынхида орходоо, үндэр хэмжээндэ үнгэргэгдөө. Олонхи хэшээлнүүд дээрэ партиин XXVII съездын материалнууд шудалагдаһан, конспектнүүд бэшэгдэһэн байха юм. Дүй дүршэлтэй пропагандистнар район доторнай олон юм. Тэдэнэй тоодо, Үдын совхозой Баруун Хасууртын отделениин марксизм-ленинизмын үндэһэ һууриин һургуулиин пропагандист, коммунист М. Р. Дашицыренов, Анаагай совхозой хоёрдохи отделениин пропагандист И. Ж. Салуев, Хориин совхозой Ааланай отделениин пропагандист Ц-Х. Ц. Батуева, Хориин районой түбэй больницын пропагандист, хирург Г. С. Самбатов гэгшэд ороно. Эдэнэрэй хүтэлбэрилдэг хэшээлнүүд һонирхолтойгоор, удха түгэлдэр, үндэр хэмжээндэ үнгэргэгдэнэ.

Эндэ жэшээ болгон, үнинэй пропагандист, Ониноборскын дунда һургуулиин багша Иван Жамсуевич Салуевай хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай богонихоноор тогтоё. Тэрэ һуралсалаа ажабайдалтай нягта холбоотойгоор үнгэргэнэ. Хэшээлнүүдтэнь ябадаг коммунистнууд болон партийна бэшэ зон ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсан, хүн зоной урда лекци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг байна. Энэнь тон һайшаалтай хэрэг бшуу. Пропагандистын үүсхэлээр «Архи — ами наһанай дайсан» гэһэн аман үгын журнал эмхидхэгдээ һэн. Тэрэнэй хүдэлмэридэ политическэ һургуулиин шагнагшад, Краснопартизанска сельскэ Соведэй депутадууд хабаадалсаа бэлэй.

Гэхэтэй хамта, совхозууд хоорондын леспромхозой партийна организациин секретарь В. Г. Ситников, райпогой — А. Г. Санжиева, районой агропромышленна комплексын — Ю. Г. Зарипов гэгшэд политическэ һургуулинуудай хэшээлнүүдые сагай эрилтэдэ хүрэмөөр хэмжээндэ ябуулха байдал туйлажа шадаагүй. Энэ ушарһаа тэндэхи полит-һургуулинуудай хэшээлнүүд хараалагдаһан болзортоо үнгэргэгдэдэггүй байһан гээшэ.

Мүн тиихэдэ Хасууртайн совхозой, Анаагай совхозой Буламай отделениин, Хүрбын совхозой Тээгдын, Хүрбын леспромхозой управлениин, нүүдэл-оньһожоруулагдамал дүрбэдэхи колоннын, Дээдэ-Үдын леспромхозой партийна организацинуудай дэргэдэхи политическэ һургуулинуудай хэшээлнүүд таһалдадаг, болоншьегүйгөөр хойшолуулагдадаг һэн. Заримдаа пропагандистнь муу бэлэдхэлтэйгээр ерэдэг байгаа.

Эдэ дутуу дундануудые усадхаха талаар таарамжатай хэмжээнүүд абтаһан, шүүмжэлхы удхатай хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэһэн байна.

Партиин съездын шиидхэбэринүүдые шудалха, олониитэдэ ойлгуулха талаар район доторнай саг үргэлжын 9 лектори, арадай 6 университет хүдэлнэ. Эдэнэй хүсөөр ойлгууламжын бага бэшэ хүдэлмэри ябуулагдана.

Дээдэ-Тайлсын, Хүрбын совхозуудай, Хүрбын леспромхозой, Тээгдын дунда һургуулиин, 37-дохи, СПТУ-гай, Хориин хоёрдохи ба нэгэдэхи дунда һургуулинуудай «Знание» бүлгэмэй эхин организациин лекторнүүд магтаалтай һайнаар хүдэлнэ.

Лекционно хүдэлмэридэ дунда һургуулинуудай багшанар О. М. Мужикбаева, В. Д. Жигжитова, В. Н. Степанов, Е. И. Красноруцкая, Г. С. Оглых, Н. Ц-Д. Осорова, Г. А. Спиридонова, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд Н. Р. Евсеев, В. П. Галичкин болон бусад үүсхэлтэйгээр хабаадалсана.

Район доторнай һара бүхэнэй хоёрдохи долоон үдэрэй вторник бүридэ лекторэй үдэр үнгэргэгдэжэ, ажалша коллективүүдтэ, лекционно аудиторинуудта партиин съездын материалнуудаар һонирхолтой лекцинүүд уншагдана.

Партийно-ажахын эдэбхитэдэй районно һургуулиин хэшээлнүүдтэ предприятинууд, эмхи зургаануудай, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ябажа, ниитэ-политическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлэн, партийна съездын түүхэтэ материалнуудтай гүн гүнзэгыгөөр танилсана.

Мүнөө район доторнай харуулан ойлгуулха агитаци һайжаруулха талаар хүдэлмэри ябуулагдана. Үдын, Хүрбын совхозууд, «Бурятагропромстрой» нэгэдэлэй нүүдэл-оньһожоруулагдамал колоннын партийна организацинууд харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүдээ һэльбэн шэнэлээ. Уран зурагай мастерскойнуудта хэрэгтэй зүйлнүүд захигдажа, бүтээгдээ, саашадаашье энэ хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлхэ талаар оролдолго гаргагдаха юм.

КПСС-эй XXVII съездын материалнуудые шадабаритайгаар хүн зоной дунда ойлгуулан тараха хүдэлмэридэ соёлой, арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд, эдэбхитэйгээр хабаадалсаха зэргэтэй. Һүүлэй үедэ ленинскэ уншалганууд, хэшээлнүүд олоор үнгэргэгдэһэн байха юм.

Районой партийна организацинуудай үзэл сурталай хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын тула эдэбхи үүсхэл гаргажа, түрэл коллективүүдэйнгээ түсэбтэ даабаринуудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэнь өөрын онсо хубита оруулха зэргэтэй.

С. ОЧИРОВ,
КПСС-эй Хориин райкомой хоёрдохи секретарь.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ

У К А З

АЛАС-ДУРНЫН БОЛОН ЗАБАЙКАЛИИН РАЙОНУУДТ СССР-эй БАРИЛГЫН МИНИСТЕРСТВЫН НЭГЭДЭЛНҮҮД ЭМХИ ЗУРГААНУУД БОЛОН ПРЕДПРИЯТИНУУДАЙ ДЭЛМЭРИШЭДЫЕ, ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКЭ ХҮД РИЛЭГШЭД БОЛОН АЛБА ХААГШАДЫЕ СССР-эй МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Арбан нэгэдэхи түсэбтэ табан жэлэй даабаринууд социалис уялгануудые дүүргэхэ талаар туйлаһан ам нуудай түлөө шагнаха гэбэл:

Буряадай АССР-һээ

ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНООР

Данилов Виктор Ивановичые — «Спецстроймеханизация» трестын барилга-хабсаралгын 2-дохи управл комплексно бригадын дир.

ОКТЯБРИИН РЕВОЛЮЦИИН ОРДЕНООР

Баторов Сергей Николаевичые — Главбурятстройн гэр барилгын комбинадай щик.

АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Воронин Александр Егоровичые — Главбурятстройн барилга-хабсаралгын 8-дахи управлениин комплексно бригадын бригадир.

Оголева Инна Александровнае — Главбурятстройн гэр барилгын комбинадай штукатур-шэрдэгшэ.

Шестаков Георгий Пет чые — Главбурятстройн рилгын комбинадай эл гагнуургшадай бригадир.

Янцер Эдуард Петро — үйлэдбэриин «Буржел тон» нэгэдэлэй 3-дахи лай директор.

АРАДУУДАЙ ХАНИ БАРИСААНАЙ ОРДЕНООР

Литвиницева Галина Николаевнае — «Жилгражданстрой» трестын барилга-хабсаралгын 7-дохи управлениин штукатур-шэрдэгшэ.

Малышевский Виктор Гер мановичые — Главбурят гэр барилгын комбинад саргагшадай бригадир.

Сермакшев Юрий вичые — Главбурятстрой тобазын директор.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Ануфриев Иван Осиповичые — Главбурятстройн барилга-хабсаралгын 8-дахи управлениин хүдэлмэрилэгшэ.

Гершман Олег Павловичые — «ЗабайкалпромстройНИИпроект» институдай директорэй орлогшо.

Красных Валерий Анатольевичые — Главбурятстройн гэр барилгын комбинадай модошо дархашуулай бригадир.

Кухаренко Александра Петровнае — Главбурятстройн нүүдэл-оньһожоруулагдамал 163-дахи колоннын хүдэлмэришэдэй бригадир.

Медведева Лидия Степановнае — Главбурятстройн нүүдэл-оньһожоруулагдамал 174-дэхи колоннын штукатур-шэрдэгшэ.

Находкин Виктор Андреевичые — «Жилгражданстрой» трестын барилга-хабсаралгын 4-дэхи управлениин ко сно бригадын брига

Новолоцкий Петр Вен новичые — «Жилграж рой» трестын партийна тэдэй секретарь.

Радионов Иван Фили чые — үйлэдбэриин «Бу зобетон» нэгэдэлэй ашь шэ.

Цыренов Зорикто Ю вичые — Главбурятстрой барилгын комбинадай о тор-мотористнуудай бри

Шайдуров Константин карповичые — «Спец механизация» трестын гые оньһожоруулгын 2 управлениин кранай ма

Щетинин Николай Аф евичые — «Спецстройме зация» трестын барилгы һожоруулгын 1-дэхи уп ниин экскаваторай ма

АЖАЛАЙ АЛДАР СОЛЫН II ШАТЫН ОРДЕНООР

Баталова Галина Лаврентьевнае — Главбурятстройн гэр барилгын комбинадай штукатур-шэрдэгшэ.

Козлов Петр Степановичые — Главбурятстройн автобазын автомобилиин жолоош бригадир.

Люц Мартин Алексан чые — Главбурятстройн г рилгын комбинадай шту шэрдэгшэдэй бригадир.

АЖАЛАЙ АЛДАР СОЛЫН III ШАТЫН ОРДЕНООР

Орлова Валентина Григорьевнае — Главбурятстройн гэр барилгын комбинадай штукатур-шэрдэгшэ.

Плюснина Екатерина Лукиничнае — «Жилгражданстрой» трестын шэмэглэлгын хүдэлмэриин барилга-хабсаралгын тусхай шэглэлтэй 1-дэхи управлениин штукатур-шэрдэгшэ.

Фоос Виктор Андреевичые — үйлэдбэриин «Буржел тон» нэгэдэлэй слесарь.

Цыбиков Батор Дорж чые — «Спецстроймеха ция» трестын барилгы жоруулгын 1-дэхи упр ниин экскаваторай маши

Южиков Сергей Егоро — «Жилгражданстрой» тын барилга-хабсаралгын 5 хи управлениин бетонщи

«АЖАЛАЙ ШЭН ГАБЬЯАГАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Казанцев Степан Евлампьевичые — «Жилгражданстрой» трестын барилга-хабсаралгын 5-дахи управлениин электрогагнуургшан.

Керехов Александр Георгиевичые — Главбурятстройн гэр барилгын комбинадай котельнын машинист.

Напабордина Надежда Георгиевнае — үйлэдбэриин «Буржелезобетон» нэгэдэлэй цехэй оператор.

Никитина Валентина Алексеевнае — Главбурятстройн нүүдэл-оньһожоруулагдамал 136-дахи колоннын штукатур-шэрдэгшэ.

Орлов Александр Геннадьевичые — Главбурятстройн автобазын автомобилиин жолоошодой бригадир.

Орлянский Геральд Георгиевичые — «Жилгражданстрой» трестын оньһожоруулгын участогай электрослесарь.

Пак Нина Филипповнае — «ЗабайкалпромстройНИИпроект» институдай хүтэлбэрилхы үүргэтэй инженер.

Подписнов Владимир новичые — «Главбурятстр гэр барилгын комбинад тер.

Проц Анатолий Ивано — «Спецстроймехани трестын Буряадай бар хабсаралгын тусхай шэ тэй управлениин экскават машинист.

Софина Зоя Михайловн «Спецстроймеханизация тын барилгые оньһожору 2-дохи управлениин кр машинист.

Шекунов Анатолий Гав мовичые — үйлэдбэриин железобетон» нэгэдэлэй к лексно бригадын бригад

Шитиков Александр Ни лаевичые — Главбурятст автобазын автомобилиин лоошодой бригадир.

Шлетгауэр Александр реевичые — «Спецстрой низация» трестын бари оньһожоруулгын 1-дэхи равлениин начальник.

«АЖАЛДАА ШАЛГАРҺАНАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Бабыкин Анатолий Анатольевичые — Главбурятстройн нүүдэл-оньһожоруулагдамал 174-дэхи колоннын шулуушан.

Басюк Надежда Григорьевнае — «ЗабайкалпромстройНИИпроект» институдай бүлэгэй хүтэлбэрилэгшэ.

Богомазова Екатерина Ивановнае — Главбурятстройн нүүдэл-оньһожоруулагдамал 163-дахи колоннын штукатур-шэрдэгшэ.

Вотяков Леонид Александровичые — «Жилгражданстройн» трестын шэмэглэлгын хүдэлмэриин барилга-хабсаралгын тусхай шэглэлтэй 1-дэхи управлениин шулуушан.

Галсанова Цыцыгма Бадмаевнае — «ЗабайкалпромстройНИИпроект» институдай хүтэлбэрилхы үүргэтэй инженер.

Горшкова Галина Лазаревнае — Главбурятстройн барилга-хабсаралгын 8-дахи управлениин штукатуршадай бригадир.

Гунгарова Мария Цыремпиловнае — Главбурятстройн гэр барилгын комбинадай хүдэлмэрилэгшэ.

Доржиева Валентина Очировнае — Главбурятстройн үйлэдбэриин-технологическа комплектациин управлениин таһагай начальнигай орлогшо.

Дульчаев Валерий Доржиевичые — Главбурятстройн автобазын автомобилиин жоло шон.

Карачун Валентина Ми ловнае — «Жилгражданст трестын барилга-хабсарал тусхай шэглэлтэй 1-дэхи равлениин хүдэлмэрилэгшэ

Конкина Людмила Петро — Главбурятстройн гэр ба гын комбинадай штукатур дэгшэдэй бригадир.

Кушнарев Анатолий П вичые — Главбурятстрой тобазын автомобилиин жо шодой бригадир.

Полуэктов Геннадий Н лаевичые — Главбурятстр нүүдэл-оньһожоруулагдам 145-дахи колоннын маст

Пыкина Маланья Макси нае — үйлэдбэриин «Бурж зобетон» нэгэдэлэй хүдэлмэ лэгшэ.

Семенов Емельян Хрис новичые — «Спецстроймеха зация» трестын барилга-х саралгын 2-дохи управлени хүдэлмэришэн.

Шапопугина Софья Вас евнае — үйлэдбэриин «Бур лезобетон» нэгэдэлэй хүд мэришэн.

Шантунова Людмила Ро новнае — «Жилгражданстр трестын нүүдэл-оньһожо лагдамал 162-дохи колонн штукатур-шэрдэгшэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум Түрүүлэгшэ А. ГРОМЫКО.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум Секретарь Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль 1986 оной майн 22.

Зунай үедэ хүдэлхэ агит-талмайнууд нээгдээ

Зунай эхилхэтэй сасуу городой бүхы районуудта агит-талмайнууд нээгдээ. Партиин XXVII съездын шиидхэбэринүүдэй ёһоор, байгша ондо тэдэнэй хүдэлмэридэ горитой хубилалтанууд оруулагдаха зэргэтэй. Доро толилогдоһон материалнууд түрүүшын уулзалгануудай дүнгүүд тухай хөөрэнэ.

ШЭГЛЭЛ НЭГЭТЭЙГЭЭР

Советскэ райондо июниин эхеэр 12 агит-талмай нээгдээ. Урид бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэгдэһэн байгаа. Түрүүшын уулзалганууд болобо. Районой хүн зоной урда КПСС-эй райкомой секретарьнар Е. М. Мацуков, Р. Р. Хориноева, А. С. Ковалев, горгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо В. Ф. Потехин, горжилуправлениин начальник В. П. Нестеров, хуули ёһо сахилгын органуудай хүдэлмэрилэгшэд, эрдэмтэд, багшанар үгэ хэлэбэ. Элидхэлшэдэй һүүлээр уран һайханай бүлгэмэйхидэй концертнүүд, конкурснууд, нааданууд, хүүгэдэй уран бүтээлэй выставканууд үнгэргэгдөө.

Фрунзиин гудамжа, 16, Ербановай, 28, Борсоевой, 17, Профсоюзна, 40, Воровскиин, 3 гэһэн адресуудаар оршодог агит-талмайнуудай нээлтэ һонирхолтойгоор болоо.

Хүн зоной ажаһуудаг газарта хүдэлмэри ябуулдаг кадрнуудта, эдэбхитэдтэ гол анхарал хандуулнабди. Тэдэнэй тоодо агит-талмайнуудые даагшанар, агитаторнууд, гэр байра ашаглалгын участогуудай партийна организацинуудай, гэрэй комитедүүдэй түлөөлэгшэнэр ородог юм. Телеграфно-телефонно станциин ахалагша инженер З. Ф. Румянцева, ВЛКСМ-эй обкомой таһагые даагшын орлогшо В. А. Петров, МВД-гэй хүдэлмэрилэгшэ Б. Х. Хандуев, шэлэй заводой инженер А. И. Лобащук гэгшэд энэ хүдэлмэридөө харюусалгатайгаар хандадаг.

КПСС-эй райком зунай эхилхын урда тээ үзэл сурталай хүдэлмэриин эдэбхитэдэй районно семинар эмхидхээ юм. Тэрэнэй үедэ «Хүн зоной ажаһуудаг газарта ябуулдаг ниитэ-политическэ хүдэлмэриин зорилгонууд», «Зунай агит-талмайнуудта лекционно пропаганда болон киногоор хангалга эмхидхэхэ тухай», «Ниитэ-политическэ хүдэлмэриин талаар шэнэ номуудай шэнжэлэл» гэһэн элидхэл, мэдээсэлнүүд дурадхагдаа. Агит-талмайнуудые болон агитколлективүүдые даагшанар дүй дүршэлөө хубаалдаа, семинарта хабаадагшадта методическа зууршалганууд үгтөө.

КПСС-эй райком, партийна организацинууд ойлгууламжын хүдэлмэриин шэнэ түхэл янзануудые нэбтэрүүлхые оролдоно. Худалдаа наймаанай, ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын, коммунальна ажахын эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдтэй, үйлэдбэриин түрүүшүүлтэй болон шэнэ юумэ үүсхэгшэдтэй, зохёохы холбоонуудай, театрнуудай түлөөлэгшэдэй, садоводуудтай, сэсэг ургуулагшадтай, эдеэ хоол шанагшадтай уулзалганууд, сезоной модельнүүдые харуулалга эмхидхэнэбди. Асуудал-харюугай үдэшэнүүд, конкурснууд, гудамжа, гэр шадарай участогуудай һайндэрнүүд, архидалгагүй байдал нэбтэрүүлхэ хэмжээ ябуулганууд, коллективээрээ иишэ тиишэ ошолго, гаралганууд дэлгэржэ байнхай. Хүн зоной ургажа байгаа эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые, тус тус бүлэгүүдэй һонирхол хүсэлэнгүүдые хараада абахые оролдонобди. Энэ зорилгоор партийна организацинууд микрорайонуудта ажаһуугшадай дунда асуулта, анкетэ табилга үнгэргэдэг. Тэдэнэй эсэстэ абтаһан үрэ дүнгүүд хэмжээ ябуулгануудые түсэблэлгын, юрэнхыдөө, ниитэ-политическэ хүдэлмэри эмхидхэлгын үедэ хэрэглэгдэдэг гээшэ.

Гэбэшье хүн зоной ажаһуудаг газарта ябуулдаг хүдэлмэри һайжаруулха талаар бүхы арга боломжонууд элсүүлэгдэнэгүй. Зарим агит-талмайнуудай соведүүд, тэндэхи партийна организацинууд урданайнгаа гуримые орхеодүй. Түсэбшье бии, соносхолнуудшье үлгэгдэдэг. Теэд зоной мүртэй суглардаггүйнь гайхалтай. Энээнэй түлөө имагтал агит-талмайнуудта хүдэлмэри эмхидхэдэг зониие гэмнэхын аргагүй. Юундэб гэхэдэ, тэдэндэ туһаламжа үзүүлхэ уялгатай соёлой министерствын тус тус таһагууд, харьяата эмхи зургаанууд агит-талмайнуудта ябуулха хүдэлмэриин талаар хэдэн жэл соо ямаршье тобшолол, зууршалгануудые гаргаагүй, тус тус хэмжээ ябуулгануудай сценари зохёогоогүй юм. Эдэ асуудалнууд үнинэй табигдадаг аад, шиидхэгдэнэгүй.

Городой проектнэ институдууд элдэб түхэлэй агит-талмайнуудые бариха проектнүүдые зохёоногүй. Мүнөө городой, районой агит-талмайнуудай хахадынь нэгэн адли проектээр баригданхай.

Е. ПРОТАСОВ,
партиин Советскэ райкомой инструктор.

БАЙДАЛЫЕНЬ БОДОТООР ШЭНЖЭЛХЭ

Шэнэ кварталнуудта шиидхэгдээгүй асуудалнууд олон байдаг. Тиимэһээ 47-дохи кварталай Барилгашадай проспектын 44-дэхи гэр шадарай агит-талмайн нээлтэдэ хүн зон олоор ерээ юм.

Талмайе хоёр хажуу тээһээнь зүбшажа баригдаһан гэрнүүдтэ ажаһуугшад сэхэ балконуудаа дээрээ гаранхай. Урда хойноһоонь мүн лэ гэрнүүд. Тойроод модо бургааһан һуулгагданхай. Агит-талмай яһала зохидоор баригданхай, хорёологдонхой.

Байгша онһоо тэрэ Главбурятстройн 1-дэхи автобазын мэдэлдэ үгтэнхэй. Агит-талмайе даагшаар тус предприятиин ахалагша инженер Ф. И. Кузнецов томилогдоо.

Энэ уулзалгада хабаадахаяа партиин Октябрьска районой эмхидхэлэй таһагые даагша Е. Н. Пронькинов ерээ. Тэрэ агит-талмайн шэнэ эзэдые — Главбурятстройн 1-дэхи автобазын коллективые нэрлээд, саашанхи хүдэлмэриин гуримтай тобшоор танилсуулба. Удаань кварталда ажаһуугшад асуудалнуудые табижа захалба. Барилгашадай проспектын 8-дахи гэртэ ажаһуудаг М. Н. Денисенко подвалдамнай канализациин заһабарилга хэзээ хэгдэхэб гэжэ һонирхобо. Энэ ушарһаа подвал соонь орохын аргагүй — шалбаар уһан болонхой. Райгүйсэдкомдо дуулгахадань, тэрэнэй түлөөлэгшэд ерэһэн аад, гансал домоуправлениидэ ороод, ажаһуугшадтай хөөрэлдөөшьегүй. Хожомынь М. Н. Денисенкэтэй хөөрэлдэхэдэмнай, партиин райкомой 1-дэхи секретарь И. А. Антакшиноваашье иимэ байдалыемнай мэдэхэ, теэд хубилһан юумэ үгы лаа гэжэ хэлэбэ. Калашниковай үйлсын 17-дохи гэрэй В. Н. Горбачева адлирхуу асуудал табиба. Тэдэнэй гэрэй подвал соо ходо шиигтэй байһанһаа боложо, бүхэли үбэлөөрөө боргооһонууд олсор үдэжэ, айлнуудай квартиранууд сооошье, подъездээр дамжан, ородог болоо. Илангаяа нялха үхибүүдтэй зондо энэнь ехэ хүшэр. Зун болоходо, боргооһонууд бүришье гаарража, шиигэй үмхы үнэр байрануудсоо таһарнагүй.

Энэ проспектын 34-дэхи гэрэй 41-дэхи квартирада ажаһуугша үбэлдөө хахад ханамнай сэнтэжэ, мүльһэн хүрэнэ гэжэ гомдобо. Заһабарилга хэхээ домоуправлениин хүдэлмэрилэгшэд яаранагүй. Тухашарһаар байтар дахин лэ үбэл болоно ааб даа.

Эдэ асуудалнуудые Е. Н. Пронькинов бэшэжэ абаад, тус тус эмхи зургаануудта хэмжээ абхуулхыень дамжуулхаб, эдэ бүгэдэ партиин райкомой хиналта доро байха гэжэ найдуулба.

Шэнэ кварталда ажаһуугшадай байра байдалые һайжаруулха асуудалнууд үсөөн бэшэ. Социально-соёлой объектнүүд эндэ багаар баригдана гэжэ мэдээжэ. Барилгын үшөө дүүрээдүйдэ энэ талаар тохёолдоһон хангалтагүй байдалые усадхахын тула партиин райком, райгүйсэдком хүсэлэл оролдолгонуудаа эршэдхэхэ ёһотой. Иимэрхүү асуудалнуудые шиидхэлгэһээ ажалшадай урма зориг бага бэшээр дулдыдадаг гэжэ партиин XXVII съезд дээрэ тон зүбөөр тэмдэглэгдэһэн гээшэ. Энэ заабарие мартажа болохогүй.

Гэрнүүдэй олошоржо байбашье, гурим сахилгын опорно пункт эндэ нээгдээгүй. Имагтал һайн дуранай дружинын штаб 44-дэхи гэрэй нэгэ таһалга соо саг зуура оронхой. Ушарынь гэхэдэ, байра бидэндэ үгтэнэгүй гэжэ милициин ахалагша участково инспектор В. Н. Хапмактанов хэлэнэ.

Болбосон түхэлтэй гоё гэрнүүдэй хажуугаар үхибүүдэй наадаха талмай, түхеэрэлгэнүүд тон хомор гэжэ эндэ ажаһуугшад гомдоно. Энэнь мүн лэ зүйтэй. Хооһон жэгдэ талмай дээрэ, элһэнтэй зууралдахаһаа бэшэ, багашуулда юу хэлтэй гээшэб? Агит-талмайнуудта болодог иимэ уулзалганууд тон туһатай гэжэ урда жэлнүүдэй дүй дүршэл гэршэлээ. Энээнэй ашаар партиин райком, райгүйсэдком, бусад эмхи зургаанууд хүн зоной эрилтэ хэрэглэмжэ, һонирхол хүсэлэнгүүдые һайн мэдэжэ абана ха юм.

Н. ДАБАЕВ.

ҮҮСХЭЛТЭ АЖАЛАЙ ОХИН СОО

һүүлэй үдэрнүүдтэ һүниндөө аали намдуу, дулаан боложо, шиигтэй хүрьһэнэй ногоон татуулһандал түргөөр ургажа захалба. Мүнөө эртэ үглөөгүүр жэргэмэлтэ таламнай үнжэгэн зеэлэхэн нарай ногоонной хангалтама үнэрөөр хамар сорьёон анхилжа, зулгы дулаан зунай хаһа сагай одооошье хүрэжэ ерэһые батална.

Тэрэ үдэр Хангирай һү һаалиин фермэдэ хүлгөөтэй, хүхюутэй байгаа. Фермын коллективэйхид зунайнгаа байрада нүүжэ ошохоор түхеэржэ, үбэлжөөнэйнгөө хашаа хорёо тэжээлэй үлөөдэһэнһөө, һоложо, үбһэнһөө сэбэрлэжэ, эндэ тэндэ суглуулһанаа хамтадхан обоолжо тухагүй байба. Юрэдөө, эндэ ажаллажа байһан хүн бүхэн хайшаашьеб яараһан хэбэртэй. Магад эндэхи хүдэлмэрөө түргэн хэжэ дүүргээд, Хархынгаа Адагай зунай фермэдэ зөөжэ ошохоор яаража болоо.

Нажарай саг малшадта илангаяа наартай зохид даа. Һаалишад, үхэршэд жэлэй энэ хаһые хүлеэһээр унихэнэй. Илангаяа үбэлжэлгын бэрхэтэй хүшэр хаһа сагые арайхан дабажа гарагшадта зунай зулгы ногоон тала юугээршье сэгнэшэгүй ха юм. Иигэжэ бодомжолоор бидэ дурсагдагша һаалиин фермые даагша А. Ю. Намсараеватай уулзабабди.

— Зуһаландаа хэзээнһээ нүүхэтнайб? Эндэтнай бэлшээри һайжараад, үшөөшье байхада зохид шэнги байна гү? — гэжэ асуухадамнай, тэрэ бидэниие гайхангяар шэртээд:

— Гансашье хүн бэшэ, мүн малшье нүүдэг хаһа болзороо мэдээд лэ байдаг гээшэл. Һая болотор хүйтэн, хахир хара һалхяар үлеэжэ, ехэхэн хохидол ушаруулхаар забдаа. Зунай саг гээшэш һаянайл харагдажа байна. Үбэлжөөнэйнгөө газаагуурхиие сэбэрлэжэ гуримшуулаад, зуһаландаа гарахамнай. Оройтообди, — гэжэ харюусаа һэн.

Үнгэрһэн үбэлжэлгын үедэ эндэхи фермын коллектив үнеэдэйнгээ һү шэмые дээшэлүүлхээр абаһан социалис уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлжэ шадаа. Хангирай фермын һаалишад үбэлжэлгын найман һарын туршада һү үйлэдбэрилхэ түсэбөө 140,2 процент дүүргэжэ, һү һаалияа нёдондоной энэ үеынхиһөө 33,5 процентээр дээшэлүүлһэндээ ажахынгаа фермэнүүдэй дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ онсо шалгараа. Колхозой правлениин түрүүлэгшэ Дамби Базарович Дамбаевай мэдүүлһэнэй ёһоор, тус фермын һаалишад энэ хугасаа соо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1322 килограмм һү һаажа, абаһан социалис уялгаяа холо үлүүлэн дүүргэ. Тиимэһээ колхозой правлениин, партбюрогой, профкомой болон ВЛКСМ-эй комитедэй хамтын заседаниин шиидхэбэреэр нэгэдэхи һууридагаража, 200 түхэригэй мүнгэн шангаар урмашуулагдаа.

— Үбэлжэлгын эхинһээ хойшо үнеэдтээ бүхы тэжээлыень шанаржуулан буйлуулжа бэлэдхээд эдюулдэг байгаабди. Энэ арга хэрэглэһэнэй ашаар гансашье тэжээл ехээр алмаггдаа бэшэ, нилээд ашагтайгаар гаргашалагдаа гээшэ. Манай фермынхид жэлэй эхинһээ эршэмтэйгээр ажаллана. Бидэ һү үйлэдбэрилгээр нэгэдэхи кварталайнгаа түсэбые февралиин 18-да урагшатайгаар дүүргэжэ, түрэл партиингаа XXVII съездые ажалай эрхим амжалтаар угтаһандаа баяртай ябагшабди, съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэдэ хубитаяа оруулхал байхабди, — гэжэ ахалагша һаалишан Д. Сандитова омогорхон хэлээ бэлэй.

Хангирай фермын һаалишан бүхэнэй һааһан һүнэй хэм, хэһэн ажалайнь дүнгүүд үдэр бүхэндэ социалис мүрысөөнэй самбарта тэмдэглэгдэжэ байдаг, арбан хоног бүхэндэ һаалишад сугларжа, ажал хэрэгүүдээ зүбшэдэг, һанамжа, дурадхалнуудаа нюуса далдагүй хэлсэдэг байха юм. Хамтын оролдолгоор лэ үнгэрһэн найман һарада фермын бүхы һаалишад жэгдэ эрхим илалта туйлажа, моральна болон материальна талаар урмашуулагдаа. Жэшээлбэл, ахалагша һаалишан Д. Г. Чимитдашиева үбэлжэлгын найман һарын туршада үнеэн бүриһөө 1642 килограмм, Б-Ж. Ю. Намсараева — 1603, Б. М. Намсараева, Д. Д. Сандитова гэгшэд үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1445 килограмм һү абаһан байха юм.

Үдэр бүхэндэ шахуу үнеэдэйнгээ һү шэмые эрид дээшэлүүлжэ байдаг Хангирай фермын һаалишад бүри һаяхан газетэнүүдтэ тунхаглагдаһан Загарайн районой Онохойн совхозой һаалишад, операторнуудай республикын бүхы һаалишад болон малшадта хандаһан Хандалгые һайшаан дэмжэбэ. Үүсхэлшэдэй уряае дэмжэгшэд арга боломжоёо хаража үзөөд, зунай бэлшээриин үедэ үнеэн бүриһөө 900 килограммһаа бага бэшэ һү һааха зорилготой. Хэлэһэндээ хүрэжэ, хараалһанаа бэелүүлхын тула Хангирай һаалиин коллектив зунай сагта гансашье бэлшээриеэ зүбөөр хэрэглэхэ бэшэ, мүн һаагдаһан һүеэ эрхим һайн шанартайгаар гүрэндэ тушаахаар шиидэнхэй. Тиимэһээ мүнөө Хархын Адагай байра таарамжатайгаар түхеэржэ бэлэдхэһээ гадна, һү хүргэхэ түхеэрэлгэ тодхоһон байна.

— Сагаан эдеэ элбэг ехээр үйлэдбэрилхэ талаар заншалта мүрысөөн үргэлжэлүүлэгдэхэнь. Манай Хангирай һаалишад ажалай энэ шэнэ тэмсэлдэ урда мэтэ эдэбхитэйгээр оролсобо гээшэ. Энэ удаашье хоёрдохи бригадынхид хубитаяа ехээр оруулха бээ. Юуб гэхэдэ, энэ фермын коллектив һү һааха хахад жэлэйнгээ түсэбые майн 19-дэ дүүргэһэн байна. Арбан хоёрдохи табан жэлэй түрүүшын жэлһээ хараалагдаһан түсэбөө урагшатайгаар дүүргэхээр, эршэтэ ажалай тэмсэлдэ ороһон һаалишад, малшадаймнай шэнэ туйлалтануудые иигэжэл мүндэлнэ даа, — гэжэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ Д. Б. Дамбаев хөөрөө һэн.

Эбтэй эетэй тус коллективэйхидэй хараалһанаа бэелүүлхэнь лабтай.

А. ЦЫРЕНОВА,
манай корр.

Яруунын районой, «Победа» колхоз.

Совет орон дотор

ПИОНЕРНҮҮДЭЙ СУГЛУУЛҺАН ТҮМЭР ТҮДЭГӨӨР

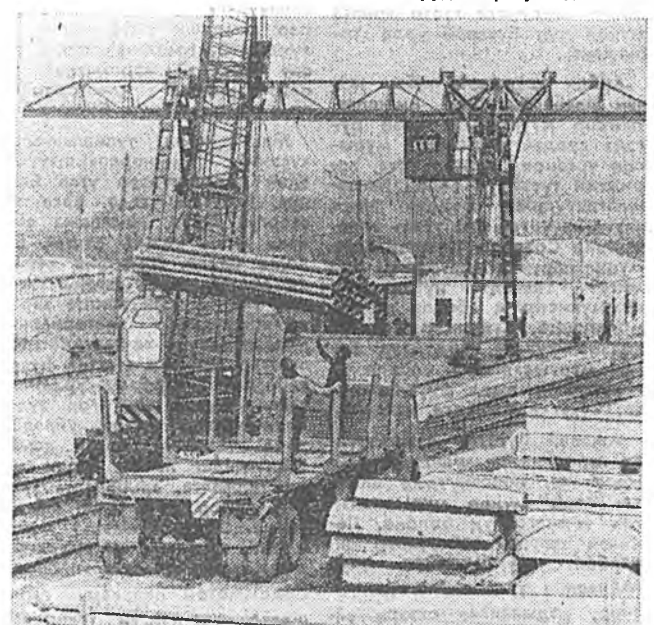
КОМСОМОЛЬСК-на-АМУРЕ. (Хабаровска хизаар). Түмэр түдэгэ суглуулха талаар шалгарһан хүбүүд, басагад Алас-Дурна хизаарай бүхы заха булангуудһаа тус хотодо сугларба. «Амурсталь» заводой мартеновскэ цехтэ пионернүүдэй суглуулһан түмэр түдэгэ хайлуулагдажа, металл болгогдобо.

Гансал Комсомольск-на-Амуре хотын һурагшадай суглуулһан түмэрые булад хайлуулгын пеэшэнгүүдтэ хүргэхын тулада колонно автомашинанууд хэрэгтэй болоо.

Харин хэрбээ Приморско болон Хабаровска хизаарнуудай, Амарай, Магаданай болон Сахалинай областьнуудай пионернүүдэй суглуулһан бүхы түмэрые гансата заводто абаашаха гээ һаа, мянгаад ашаанай машина гү, али түмэр замай хэдэн состав хэрэгтэй болохо һэн.

Металлургнууд һурагшадые эгээл хүндэтэй айлшад мэтээр угтажа, цехүүд соогуураа ябуулжа харуулһан, хүдэлмэри тухайгаа хөөрэжэ үгэһэн байна.

Мартеновскэ цехтэ үхибүүдтэ грамотанууд, дурасхаалта медальнууд барюулагдаа.

ГОРЬКОВСКО ОБЛАСТЬ. Эндэ ашаа зөөлгэ дээрэ түрүү онол арга хэрэглэгдэжэ, өөрынь үнэ сэн 2 дахин хямдараа, вагонуудай миин байлга 4 дахин үсөөроо, жэл соо 3,5 миллион түхэриг алмагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: соргонууд ашагдана.

ТАСС-ай фотохроника.

[illegible]ЛИИН РЕФОРМЫЕ БЭЕЛҮҮЛНЭБДИ

[illegible]АЙ ТУРШАДА СЭБЭР АГААРААР...

[illegible]

[illegible] бэри доро наймадахи—арбадахи классуудай басагад өөдолой нюусануудтай танилсана. Тэрэшэлэн «I-дэхи болон II-дохи шатын сёдэлшон» гэhэн үнэмшэлгэтэй болоhон басагад дурлаhан мэргэжэлээ ургэлжэлүүлхэ зорилготойгоор [illegible]

[illegible] да «Олимпийскэ хэшээл» 45 минутын туршада hургуулида үнгэргэгдэнэ. Тусхайлбал, түрүүшын гурбан хэшээлэй удаа hурагшад энэ саг соо гадаа гаража, сэбэр агаараар амилжа, спортивна наадануудта хабаадана. Энэ хэшээлэй hүүлдэ [illegible]

[illegible] лида айлшалаа. Тиихэдэ hургуулимнай түүхэдэ зорюулагдаhан музей соо Октябриин Агууехэ революциин урда жэлнүүдhээ эхилээд, мүнөө үеын hургуулиин ажабайдал харуулагдана. Манай hургуули дүүргэhэн эрхим хүнүүдэй, ту- [illegible]

[illegible] тэрүүлхэ, үхибүүдые совет ороной ёhотой эрхэтэн болгон хүмүүжүүлхэ гэшэ манай бэелүүлхэ гол зорилго болоно.

В. САФРОНОВ,
Загарайн районой Новоильинскын дунда hургуулиин директор.

ЭРИД ХУБИЛАЛТА ХЭРЭГТЭЙ

(«КЛУБ БОЛОН ЗАЛУУШУУЛ» ГЭhЭН КОНФЕРЕНЦИhЭЭ ТЭМДЭГЛЭЛНҮҮД)

Республикымнай ниислэл хотодо үнгэрhэн соёл-гэгээрэлэй, комсомолой, профсоюзай хүдэлмэрилэгшэдэй научно-практическа конференци дээрэ залуушуулай сүлөө сагые эмхидхэхэ, клубай ажал хүдэлмэриие нарижуулан hайжаруулха асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

КПСС-эй Буряадай обкомой пропагандэ болон агитациин таhагые даагшын орлогшо В. Л. Кургузов «КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдтэй, «Клубай эмхи зургаануудые болон спортын түхеэрэлгэнүүдые ашаглалые hайжаруулха хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолтой зохилдуулан, залуушуулые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхэ талаар партийна организацинуудай бэелүүлхэ зорилгонууд» гэhэн элидхэл хэбэ. Соёл-гэгээрэлэй, үзэл сурталай хүдэлмэридэ партиин съездын табиhан эрилтэнүүдые бэелүүлхэ хараа замууд тухай элидхэлшэ тогтоо. Залуушуулые марксистско-ленинскэ үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхэ, тэдэнэй политическэ эрдэм мэдэсые дээшэлүүлхэ шэглэлтэй үзэл сурталай хэмжээ ябуулгануудые аша үрэ ехэтэйгээр, эрхим шанартайгаар үнгэргэхэ шухала гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ. Энэ хүдэлмэриие hайнаар эмхидхэдэг предприяти, эмхи зургаануудые нэрлэхэ зуураа, социальна шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ ёhотой анхарал хандуулдаггүй хүтэлбэрилэгшэдые эрид шүүмжэлhэн байна. Жэшээнь, Улаан-Үдын прибор бүтээлгын үйлэдбэриин нэгэдэл, Зүүн Сибириин түмэр харгын Улаан-Үдын отделени гэхэ мэтэ хэдэн предприяти, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд нэрлэгдээ. Бабушкин хотодо мүнөө болотор стадион үгы, ори гансахан соёлой байшангайнь хүдэлмэри хангалтагүй муу байhан зандаа.

Клубай эмхи зургаануудай хүдэлмэриин түсэбүүд дотор залуушуулые ажалаар хүмүүжүүлгын, интернациональна хараа бодолтойгоор, Эсэгэ оронсоо үнэн сэхэ байхаар хүмүүжүүлгын, мүн буржуазна пропагандада эсэргүү ажал ябуулгын асуудалнуудта ёhотой хурса анхарал хандуулагданагүй. Эдэ дутуу дундануудые зайсуулхын тула клубуудай хүдэлмэриие бүхыдэнь шэнэлэн хубилгаха хэрэгтэй. Тоэд энэ хүдэлмэри удаарна, тэрэниие бэелүүлхэ зорилготой зургаанууд соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй ажалые хаа хаанагүй дэмжэжэ, туhалжа байна гэхын аргагүй.

«Залуушуулай сүлөө сагые эмхидхэхэ талаар клубай эмхи зургаануудай ажал ябуулгые нарижуулан hайжаруулха хараа замууд» гэhэн асуудалаар Буряадай АССР-эй соёлой министрэй орлогшо А. М. Герштейн элидхээ. Клубуудай дэргэдэ хүдэлдэг уран hайханда дуратайшуулай нэгэдэлнүүдэй ажал ябуулга клубуудай хүдэлмэриин эмхидхэлэй хэмжээе гэршэлдэг гээшэ. Республикадамнай бүхыдөө 600 клуб тоологдоно. Тэдэнэй дэргэдэ уран hайханда дуратайшуулай 407 нэгэдэлнүүд хүдэлжэ байнхай. Энэ тоо баримта юу харуулнаб гэхэдэ, республикада уран hайханай коллективүүд — театр, оркестр, ансамбльнууд үсөөрөө, кино болон фотоклубуудайшье тоо хороо гэжэ элирхэйлнэ. Тии- [illegible] лаагаар хангадаг системэнүүд тэhэ хүрэшөө ха юм.

Республикын Статистическэ управлениин тоо мэдээсэлнүү- [illegible] дэй ёhоор, [illegible] ажаhуугша хүн бүхэн жэлэй туршада 100-гаад [illegible] бэшэ сагай туршада гэхэ гү, али сүлөө сагайнгаа 3 процент шахуу хубиие клубта үнгэргэнэ. Тиигэжэ бүхыдөө клубай эмхи зургаанууд мийл 30 процент ашаглагдана бшуу. Йимэ байдал ямар ушар үндэhэтэйб? Нэн түрүүн, олонхи клубуудай хүдэлмэрилэгшэд залуушуулай hонирхол татадаг, ойлгожо, мэдэжэ абахаяа хүсэдэг асуудалнууд тухайнь огто мэдэдэггүй, тиин залуушуултай ябуулха ажалаа «нюдэ балайгаар», ёhын тэдыс үнгэргэдэг байна. Хоёрдохи шалтагааниинь — соёлой зарим хүдэлмэрилэгшэд залуушуулые клубай ажал ябуулгада эдэбхитэйгээр хэбаадуулхын оронда юрын харагша болгохые оролдодог.

Залуушуулай зохёохы арга шадалаа туршахадань, саг соонь туhалалсаха, дэмжэхэ гэшэ тон шухала. Тиимэhээ хүдөөгэй клубуудта hайн бэлэдхэлтэй кадрнууд олоор хэрэгтэй болоно. Үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада соёлой институт, соёл-гэгээрэлэй училищи бүхыдөө хоёр мянгаад мэргэжэлтэдые hурган бэлдэhэн, тэдэнэй 1019-ниинь хүдөө нютагуудта эльгээгдэhэн байна. Тэдээн соohоо оройдоол 250 хүн мүнөө үедэ хүдөөдэ хүдэлнэ. Харин бэшэниинь, зарим ушарнуудта, байрагүйhөө болоно гү, али ажахын, комсомолой хүтэлбэрилэгшэдэй анхардаг, дэмжэдэггүйhөө болоно. урмаа хухараад, хүдөө нютагуудhaa ябашадаг заншалтй.

Соёлой-спортивна комплексын бүридэлдэ клуб шухала hууринуудай нэгые ээлхэ ёhотой гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Энэ зорилго бэелүүлхын тула клубуудай хүдэлмэрилэгшэд партийна, комсомолой, профсоюзай организацинуудтай нягта холбоотойгоор ажалаа ябуулха ёhотой.

Клубуудые заhабарилха, болбосон түхэлтэй болгохо, архитектурна-шэмэглэлэй хүдэлмэринүүдые ябуулхадаа, клубай эмхи зургаанууд ажахынуудhаа тэдхэмжэ эрихэ эрхэтэй гэжэ элидхэлэйнгээ түгэсхэлдэ тэмдэглэбэ.

Буряадай АССР-эй профсоюзуудай соведэй секретарь Л. Л. Болдонов профсоюзуудай комитедүүдэй болон соёлой эмхи зургаанудай хамтын ажал ябуулга тухай, мүн залуушуулые хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие эмхидхэлгэ тухай хөөрэбэ. Энэ талаар hайн үрэ дүнгүүдые түйлаhан предприяти, ажахы, районуудые тэрэ нэрлээ.

Үнгэрэгшэ жэлдэ республика дотор олон хүнүүдэй хабаадалгатай 39 мянган хэмжээ ябуулганууд үнгэргэгдэhэн байна. «Салют, фестиваль!» гэhэн уран hайханай бүлгэмүүдэй республиканска харалга-конкурс эмхидхэгдээ. Ажалша коллективүүдтэ «Эрхим мэргэжэлтэн» гэhэн конкурс үнгэргэгдөө. Эрдэм-техникын түйлалтанууд, тэдэниие үйлэдбэридэ нэбтэрүүлгэ тухай лекторинууд ажалша коллективүүдтэ халуунаар угтагдаа.

Байгша жэлэй эхинhээ Хойто-Байгалай, Загарайн районуунуудта Экономико болон соёлой үдэрнүүд эмхитэйгээр үнгэрhэн байна.

«Архидалгатай тэмсэлые шангадхаха тухай» СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указай баталагдаhанай hүүлээр республикадамнай залуушуулай архидалгагүй 19 кафе болон баарнууд нээгдээ. Тэдэнэй тоое бүри олошоруулха гэhэн эрилтэ мүнөө үедэ табигданхай. Залуушуулай сүлөө сагые аша туhатайгаар эмхидхэхэ хэрэгтэ ниитын эдеэ хоолой предприятинуудай, профсоюзай, комсомолой организацинуудай хамтын хүсэлэл оролдолго хэрэгтэй гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

«Залуушуулые хүмүүжүүлхэ талаар клубай эмхи зургаануудай хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлгэдэ комсомолой организацинуудай дүүргэхэ үүргэ» гэhэн элидхэл соогоо БЛКСМ-эй Буряадай обкомой секретарь Ц-Д. Д. Цагадаев клубуудта комсомолшуудай ябуулдаг хүдэлмэриин аша үрэтэй түхэл маягууд тухай тогтобо. Дуунай-инструментальна ансамбльнууд, элдэб клубууд, секцинүүд, дискотекэнүүд, залуушуулай театр гэхэ мэтэ олон түхэл маягууд клубуудта дүүрэн хэрэглэгдэнэгүй. Клубай эмхи зургаануудай хүдэлмэри комсомолой райкомой бюронууд, суглаанууд дээрэ зүбшэгдэнэгүй, ёhотойгоор анхарагданагүй. Загарайн, Хойто-Байгалай. Зэдын районууд архидалгагүй байдалай түлөө тэмсэлэй зарим тэды дүй дүршэлтэй болонхой. Тус районуудта архидалгагүйгөөр үнгэргэгдэдэг шэнэ ёhо заншалнууд бии болоно байна. Энэ түрүү дүй дүршэлөөр бултантай хубаалдаха, халажа абаха хэрэгтэй. Нарин сэмбын комбинадай, авиазаводой, Хойто-Муяын «Тоннельщик» гэжэ соёлой байшангуудай хүдэлмэридэ hайн сэгнэлтэ үгэхэ зуураа Хориин районой Үдын соёлой-спортивна комплексын хангалтагүй хүдэлмэриие тэрэ шүүмжэлээ.

Конференциин үзэмжэдэ табигдаhан асуудалаар бүхыдөө 19 хүн hанамжануудаа хэлэhэн байна. Буржуазна пропагандада эсэргүү ажал ябуулгые эрхилхэ талаар клубай эмхи зургаануудай хүдэлмэриин мүнөө үеын онол арганууд, түхэл маягууд тухай (БСГПИ-гай философиин кафедрын багша В. К. Назаров), залуу хүдэлмэришэдэй сүлөө сагаа аша туhатайгаар үнгэргэлгэдэ ажалша коллективэй нүлөөлдэг тухай (авиазаводой профкомой түрүүлэгшэ Л. А. Качин), клубуудта залуушуулай зохёохы-техническэ ажал эмхидхэхэ тухай (Ю. В. Александров), хүдөөгэй клубуудай дэргэдэхи уран hайханай нэгэдэлнүүдэй хүдэлмэри тухай (Мухар-Шэбэрэй РОМЦ-ые даагша Т. С. Машанова), совет шэнэ hайндэрнүүд болон ёhо заншалнуудые клубта үнгэргэхэ дүй дүршэл тухай (ВЛКСМ-эй Зэдын райкомой секретарь Б. П. Трофимов). хүдөөгэй залуушуулай сүлөө сагаа архидалгүйгөөр үнгэргэдэг тухай «Бэшүүрэй районой Шэбэртын сельскэ Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Б. Б. Улзытуев) конференцидэ хабаадагшадта мэдээсэгдээ.

Партиин съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ, клубай эмхи зургаануудай хүдэлмэриие шэнэлэн хубилгаха хэрэгтэ энэ конференциин аша туhатай байханъ лабтай.

Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадай соёлой байшангай хүдэлмэритэй конференцидэ хабаадагшад танилсаа. Соёлой байшангай дэргэдэ хүдэлдэг кукольна театрай, дуу, хатарай «Багульник» ансамблиин концертнэ программануудhаа хэдэ хэдэн номернуудтай тэдэнэр танилсаhан байна. Забhарлалгын үедэ конференцидэ хабаадагшадай анхаралда залуу уран зураашадай, үхибүүдэй гар бүтээлнүүдэй выставкэнүүд дурадхагдаа. Республикын Соёлой министерствын научно-методическа түбэй библиотекэhээ асарагдаhан репертуарно-методическа литературын выставкэ сугларагшадай анхарал татаа. Авиазаводой «Рассвет» соёлой байшангай «Крылья» гэhэн фото-клубай гэшүүдэй бүтээлнүүд мүн лэ hонирхолтой байгаа.

Конференцидэ хабаадагшадай урда мяха-консервын комбинадай соёлой байшангай дэргэдэ хүдэлдэг «Луч» гэжэ мэдээсэлэй клубай гэшүүд ээлжээтэ программаяа харуулаа. Республикын залуушуулай, мүн комбинадай коллективэй ажал хэрэгүүд тухай хөөрэhэн энэ программа бултанай hайшаалда хүртэhэн байна.»

Конференциин түгэсхэлдэ залуушуулай «Ургы» кафедэ үнгэрhэн архидалгагүй үдэшэдэ сугларагшад хабаадаа.

Т. САМБЯЛОВА.

ГУРИМТАЙ БОЛОХОНЬ

Гусиноозерск хотодо аха дүү Бестужевтанда зорюулагдаhан уншалга үнгэргэгдэбэ. hонирхолтой энэ хэмжээ ябуулгада СССР-эй Наукануудай Зүүн Сибириин отделениин Буряадай филиалай эрдэмтэд, республикын соёлой министерствын, нэгэдэмэл музейнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд, декабристнуудай түүхээр hонирхогшод болон олониитэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

«Декабристнууд—Буряад орондо» гэhэн заншалта ёhоор үнгэргэгдэhэн Бестужевтанай ажабайдал, ажаhуудалда зорюулагдаhан уншалганууд hонирхолтойгоор үнгэргэгдэжэ, холо, ойроhоо аяншалгаар ерэhэн бүлэг аяншалагшадай анхарал татаа.

Хэнэйшье мэдэhээр Новоселенгинск манай республикын алишье нютаг, хото городуудта орходоо «Декабристнууд—Сибирьтэ» гэhэн гол темээрээ олоной зүгhөө hайшаал, магтаалда хүртэдэгынь дэмы бэшэ юм. Мүнөө Новоселенгинскын декабристнуудай музейдэ аха дүү Бестужевтанай манай Буряад орондо ажаhууhан тухай, тэдэнэй хэрэглэдэг зүйлнүүд табигданхай.

Сэлэнгын районой hургуулинуудай hурагшад Бестужевтанай ажабайдалда зорюулагдаhан олон тоото материалнуудые суглуулжа, музейдэ тааилсана. Жэшээнь, тус уншалгын болохын урда тээ музейн хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг hурагшадай дунда районой слет үнгэргэгдэhэн юм. hурагшад слет дээрэ «Декабристнууд—Буряад орондо» гэhэн темээр hонирхолтой тоосоо хэhэн, суглуулhан экспонадуудынь тусхай паспорттайгаар шэмэглэгдэн табигдаhан байгаа. Районой hургуулинуудай hурагшад зунай hарануудта хизаар ороноо шэнжэлгын аяншалгада хабаадажа, декабристнууд тухай материал суглуулха даабари абаhан байна.

Гусиноозерск хотодо эмхидхэгдэhэн Бестужевтанай уншалгада хабаадалсаhан Москваhаа ерэhэн уран зураашан, СССР-эй уран зураашадай холбооной гэшүүн П. Ф. Космолинский үгэ хэлэхэдээ, тэрэ Урдын сагай Сэлэнгын пехотно полкын бии болоhон түүхэ тухай сугларагшадта hонирхолтойгоор хөөрэжэ үгэбэ.

Сэлэнгын полк 1796 оной ноябриин 29-дэ байгуулагдаhан байба. Тус полкын сэрэгшэд 1918 он болотор Эхэ орондоо алба хээ юм. Полкын сэрэгшэд Севастополь хамгаалгада, Болгариие сүлөөлэлгын, 1812 ондо болоhон Бородино шадарай дайн байлдаанда баатар гэбъятайгаар хабаадалсаhан байха юм.

Тэрэшэлэн «Декабристнууд—Буряад орондо» гэhэн бэдэрэлгын хүдэлмэри үргэлжэлүүлэгдэhээр. Аха дүү Бестужевтанай hууhан бууса дээрэ малталга хэхэдэнь, тэндэhээ микроскопой линзын түгдэрхэй олдоhон байна. Энэ юун тухай гэршэлнэб гэхэдэ, эдэнэр эрдэм-шэнжэлгын хүдэлмэри хэдэг байгаа бшуу. Мүн эдэнэр фарфор табагай түгдэрхэй, hүхэ, эмээлэй дүрөө. жаахан түлхюур болон бусад олон зүйлнүүдые музейдэ бэлэглэhэн байна.

Эдэ бүгэдые хүжарлан хаража, танилсаад байхадаа, эндэ суглуулагдаhан музейн экспонадуудта үшөөл ехэ таhалга, заh, кабинедүүд хэрэгтэй ха гэжэ hанагдаа hэн.

Музейн байшангые hэльбэн заhабарилха, ехэ болгоходоо Декабристнуудай талмай, аяншалагшадай ябадаг зүргэ харгы бүри гоё, гурим журамтай болгожо, олон зоной нюдэ хужарлуулмаар заhаха, сэбэрлэхэ шухала. Мүнөө тус музейе шефтээ абаhан Гусиноозерскын ГРЭС-эй коллектив бүхы заhабарилгын хүдэлмэри удааруулангүй дүүргэжэ. Декабристнуудай музей харахаяа ерэгшэдые урмашуулан баясуулха бээз гэжэ найдагдана.

Т. НАГАЕВА.

ХИЛЫН САНААhАА
ТАСС
АПН

ХАНИ ЁhОНОЙ УУЛЗАЛГА

БУДАПЕШТ. Хани ёhоной албанай хэрэгээр Венгридэ ерээд байhан Зимбабвиин Республикын президент Канаан Банану гэгшэтэй Венгриин Социалис хүдэлмэришэнэй партиин Генеральна секретарь Янош Кадар эндэ уулзаба. Мүнөө үеын уласхоорондын байдалай ба хоёр ороной хоорондохи харилсаае хүгжөөлгын асуудалнуудаар hанамжануудаа тэдэнэр халан абалсаhан байгаа. Африкын түрүү үзэлтэй хүсэнүүдые нэгэдүүлхэ, Африка түбиин урда хубидахи байдалые үнэн зүбөөр гуримшуулан шиидхэхэ талаар Зимбабвиин правительствын гаргаhан хүсэлэл оролдолгонуудые дэмжэжэ байhанаа Кадар хөөрэлдөөнэй үедэ мэдүүлээ. Зимбабвиин Республикын президент болон ВНР-эй Президиумэй Түрүүлэгшэ Пал Лошонци хоёрой хоорондо хөөрэлдөөнүүд болобо. Варшавска Договорто хабаададаг гүрэнүүдэй Будапештдэ болоhон зүблөөн дээрэ найруулагдаhан эб найрамдалта үүсхэлнүүд тухай Зимбабвиhаа ерэhэн айлшандаа мэдээсэбэ.

СОВЕТ ШАГНАЛНУУД БАРЮУЛАГДАБА

ШАМПИНЬИ-СЮР-МАРН (Валь-де-Марнын департамент). Эсэргүүсэлтын национальна хүдэлөөнэй музейдэ совет шагналнуудые дамжуулгын баяр ёholол эндэ болобо. Эсэгэ Ороноо Хамгаалгын дайнай I болон II шатын орденууд француз эсэргүүсэлтэй хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадагшадай портредүүдэй дэргэдэ табигдаба.

Совет посольствын делегациин дамжуулгын шагналнуудые барюулалгын ёhололдо эсэргүүсэлтын хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадагшад, «Нормандии—Неман» гэжэ авиаполкын ветеранууд, засагаархидай олониитын түлөөлэгшэд хабаадаа.

ДАЙНДА ЭСЭРГҮҮ ХҮДЭЛӨӨНЭЙ КОНФЕРЕНЦИ

ЛИНЦ (Дээдэ Австри). ООН-ой соносхоhон Эб найрамдалай уласхоорондын жэлэй үндэhөөр Дээдэ Австри гэжэ газарай эб найрамдалай тала баригшадай конференци эндэ болобо. Элдэб эмхинүүдэй — социалис, экологическа, коммунис, католическа, профсоюзай болон бусад эмхинүүдэй түлөөлэгшэд мүнөөнэй эрхэ байдалда эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй гол зорилгонуудые зүбшэн хэлсээ.

ОСВ-1 болон ОСВ-2 гэдэг совет-американ договорнуудые сахихаяа Рейганэй захиргаанай арсаhан шиидхэбэри буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые олониитын хиналтаhаа гаргаха аюул улам дэбэргэнэ гэжэ конференцидэ хабаадагшад тэмдэглээ.

США-да үйлэдбэрилэгдэжэ эхилээд, Баруун Европодо тодхогдохоор түсэблэгдэжэ байhан шэнэ түхэлэй химическэ буу зэбсэгүүд хадаа аюултай шэнэ алхам болоно гэжэ эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэд сэгнэнэ. Хёморoo зүришэлдөөе улам дэбэргэхэ, дэлхэйе ядерна дайнай аюул руу түлхижэ оруулха гэhэн Вашингтоной болон НАТО-гай талаар тэрэнэй союзнигуудай харата ябуулгануудые буруушаажа байhанаа мэдүүлдэг СССР болон бусад социалис оронууд олохон эб найрамдалта үүсхэлнүүдые гаргаhан байна гэжэ тэдэнэр мэдүүлнэ.

ДУМАГИЙН СОДНОМОЙ МЭДҮҮЛГЭ

УЛААН-БААТАР. Ази түбидэ эб найрамдал хангахын, эндэхи гүрэнүүдэй тогтууритай hайн байдалай, адли тэгшэ эрхэтэй харилсаанай аша туhада арадай Монгол саашадаашье бүхы хүсэлэл оролдолгонуудые гаргаха юм гэжэ МНРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Думагийн Содном мэдүүлбэ. Республикын Арадай Ехэ хуралай депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэhэн Түб аймагай Эрдэнэсантын сомоной hунгагшадай урда тэрэ үгэ хэлээ.

Ази — Номгон далайн орشондохи оронуудай хамтын хүсэлэл оролдолгону у д а й ашаар харилсаа холбоогоо, үгэсэ ойлголсолгобо хүгжөөхэ тухай Совет правительствын байгша оной апрелиин 23-да абаhан Мэдүүлгэ энэ түбиин арадуудта тон шухала удха шанартай байна гэжэ Д. Содном хэлэбэ. Энэ hайн hайхан зорилгые бэелүүлгэдэ үргэн олониитые түлөөлhэн ниитэ Азиин хуралдаан ехэ туhа хүргэжэ шадаха гэжэ бидэ тооложобди гэжэ МНР-эй правительствые толгойлогшо тэмдэглээ. Тэрэниие бэлдэжэ үнгэргэлгэдэ Монгол орон эгээл эдэбхитэйгээр хабаадахаар бэлэн байhанаа мэдүүлнэ. Манай түбиие үхэлэй аюулта буу зэбсэгhээ сүлөөлхэ, үргэн ехэ аюулгүй байдал хангаха талаар шэглүүлэгдэhэн Советскэ Союзай бүтэмжэтэй hайн бүхы дурадхалнуудые парти болон правительство, бүхы монгол арад халуунаар дэмжэнэ гэжэ Д. Содном хэлээ.

Гайхамшагта үе сагта, бүхы монгол арадай МНРП-гэй XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлжэ эхилээд байха үедэ, МНР-эй Арадай Ехэ хуралай hунгалтада бэлэдхэл хэгдэжэ байна гэжэ Монголой хүтэлбэрилэгшэ мэдүүлбэ. Түсэбтэ долоодохи табан жэлэй зорилгонуудые бэелүүлгэдэ Түб аймагай ажалшадай оруулhан хубитые үндэрөөр тэмдэглэхэ зуураа, ажахын эмхинүүдэй хүдэлмэридэ үшөө ехэ дутуу дунданууд ушаржа байна гэжэ тэмдэглээ.

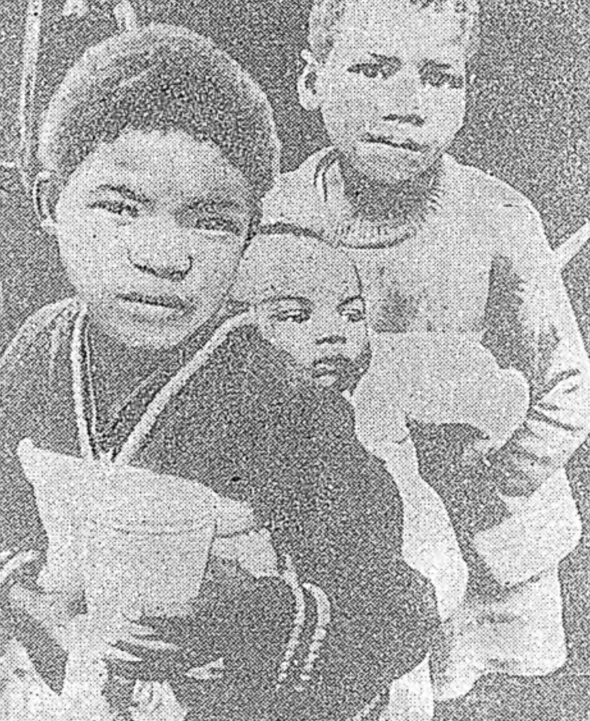
ЯДЕРНА АЮУЛДА ХАРША

ТОКИО. «Ядерна буу зэбсэг хүн түрэлтэндэ туйлай ехэ аюул тохёолдуулна. Хэрбээ тэрэнэй хэрэглэгдэхэ болоо гээшэ haaнь, медицинэ хүнүүдтэ туhа хүргэжэ шадахагүй байна. Ядерна хёморoo зүришэлдөөе зайсуулаха, нэн түрүүн энээнэй тула ядерна бүхы туршалгануудые болоулха гээшэ хүгжэлтэ дэбжэлтые арилалан абарха ори ганса арга болоно», — гэжэ «Дэлхэйн врачнууд ядерна дайе зайсуулан сарахын түлөө» уласхоорондын хүдэлөөнэй түрүүлэгшэ, Гарвардска университедэй профессор Бернард Лаун мэдүүлбэ. Лаунтай хамта совет түрүүлэгшэ академик Е. И. Чазовай толгойлhон хүдэлөөнэй делегациин Японодо ошожо ерэлгын дүнгүүдээр эндэ үнгэргэгдэhэн пресс-конференци дээрэ тэрэ үгэ хэлэбэ.

Ядерна буу зэбсэгүүдые туршалга зэбсэг хэрэгсэлнүүдые үрдилдэн бүтээхэ, шэнэ буу зэбсэг бүтээлгые улам дэбэргэхэ арга олгохо байна гэжэ американ эрдэмтэ тэмдэглээ. Ядерна туршалгануудые болоулалгаа байгша оной августын 6 болотор hунгааха тухай Советскэ Союзай шиидхэбэри ехэ удха шанартай байна гэжэ тэрэ хэлэбэ. Энэ үүсхэл дэмжэхыень дэлхэйн врачнууд США-гай захиргаанай урда эрилтэ табина.

Ядерна дайнай аюулые зайсуулан сараха аргатай ямар нэгэн халхабша болоhон Вашингтоной «одото дайнай» программа гэдэгые Лаун эрид буруушаан шүүмжэлбэ. «Ядерна буу зэбсэгhээ хамгаалалта байхагүй, — гэжэ тэрэ хэлээ. Энэ хадаа алдуу эндүү болоно. Замбуулинай дайдаhaa хамгаалалта хэхэ түхеэрэлгэнүүдые замбуулинай дайдада тараан тодхохо гээшэ ядерна дайнай аюулые улам үргэдхэхэ байна.

ЮАР. Энэ орондо үндэhэ яhанай илгаа гаргалга элдэб янзын шэнжэ шанартай байдаг. Хара арhатаниие али болохоор дарлаха, газаашалхаhaа гадна, социальна ажабайдалай алишье шатада сагаан арhатаниинь үлүү дээрэ эрхэ байдалда оршодог гээшэ. Тэдэндэ эрхим hайн гэрнүүд, hургуулинууд, бусад ниитын газарнуудта амарха, ажаллаха, ажаhууха эрхэ байдал олгогдонхой. Тиимэhээл газар дайдынгаа ёhотой эзэдби гэжэ бэеэ мэдэрнэ бшуу. Харин негр үгсаатан hэнэгтэй гэртэшье ажаhууха, муртэй hургуулидашье hypaxa, бараг hайн ресторан соо орожо hууха гү, али курортдо амарха аргагүй байна ха юм. hаяхана ЮАР-ай Кроссроудс хотодо хара арhатанай ажаhуудаг яяр муухай урса гэрhүүдые хүсэтэ бульдозерөөр түлхижэ hалгаагаад, оронгонь олдоо. томо гэрнүүдые бариха түсэбтэй хүдэлмэри эхилбэ. Тоэд дээрээ хушалтагүй үлэгшэдынь яаха болоноб!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кроссроудсдо гэр байрагүй үлэшэhэн үхибүүд.

Рейтер—ТАСС-ай телефото.

ЗАЛУУ НАҺАНАЙ ЖАБХАЛАНТА ҺАЙНДЭ[illegible]

ТҮГЭСХЭЛЭЙ РЕПОРТАЖ

РЕСПУБЛИКЫН ХҮДӨӨГЭЙ СПОРТЫН ЗУНАЙ НААДАНУУД 1986

РЕСПУБЛИКЫН хүдөөгэй спортын зунай нэгэдэхи нааданууд үнгэрэгшэ амаралтын үдэр Зэдын районой түб — Петропавловка тосхоной «Юность» гэжэ стадион дээрэ дүүрэжэ, Буряад ороной спортын түүхэдэ бэшэгдэбэ. Сэлэнгын ба Зэдын районуудай хоорондохи хилэ дээрэ буряад арадай заншалай ёһоор хүхэ-сэнхир үнгэтэй хадаг дээрэ табигдаһан аягатай сагаан эдеэгээр, ород арадай заншалаар хилээмэ-дабһаар угталгын баяр ёһололоор эхилһэн хүдөөгэй спортын зунай нэгэдэхи нааданууд спортын ёһотойл һайндэр, залуу наһанай жабхаланта һайндэр боложо дүүрээ.

Хүдөөгэй спортын зунай нэгэдэхи наадануудай программада оруулагдаһан бүхы зүйлнүүдээр шанга тэмсэл боложо, хүнүүдэй зүрхэ сэдьхэлынь ханаагаад баяраар халяаһан байха юм. Хүдөө нютагуудта физкультура болон спортын ямараар хүгжөөгдэжэ байһые, энэ талаар хаана ямар дутагдалнуудай ушаржа байһые эдэ нааданууд элирхэйлэн харуулхаһаа гадна, олохон шэнэ нэрэнүүдые элирүүлээ гэжэ онсолон тэмдэглэлтэй.

Бүхэ барилдаан, һур харбалга, хүнгэн атлетикэ, волейбол, футбол, гиир үргэлгэ, аргамжа таталга гэхэ мэтэ зүйлнүүд хүдөөгэй спортын нэгэдэхи наадануудай программада оруулагдаһан байгаа.

Буряад арадай ёһо гуримаар һур харбалга сугларагшадые ехэтэ һонирхуулаа.

13 районой түлөөлэгшэд басагадай дунда хёрхо мэргэнээ туршалсаа. Эндэ гол түлэб Захааминай болон Загарайн районуудай суглуулагдамал командануудай гэшүүд түрүү һуури эзэлхын түлөө түрүүшын годлинуудаа табиба. Закаменск хотын 1-дэхи дунда һургуулиин 9 дэхи класс дүүргэһэн Галя Чимитдоржиева һайн һорилго бэлэдхэлтэй байһанаа харуулаа. 30 метрһээ хори дахин харбахадаа, тэрэ 173 очко тудажа, хүдөөгэй спортын зунай нэгэдэхи наадануудай чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Тэрэнэй амжалтада тренер Жимбэ Цыремпилов ехэ габьяатай юм. Онохойн дунда һургуулиин 7-дохи класс дүүргэһэн Наташа Максимова илагшадаа 17 очкогоор гартажа, хоёрдохи һуури эзэлээ. Хурамхаанай районой залуу наймаалагша Эльвира Дылыкова бронзо медаляар шагнагдаһан байна. Ц. Жамбалова (Тарбагатай), С. Быкова (Түнхэн), В. Бальжинова (Сэлэнгэ) гэгшэд эрхим зургаанай тоодо оробо.

— Би Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай ашагта малтамал шанаржуулгын фабрикада слесареэр хүдэлдэгби. Һур харбаха дуратай байһан дээрэһээ ямаршье түлөөһэгүйгөөр сүлөө сагтаа залуу хүбүүд, басагадые һоридог хүм даа. Минии һоридог бүлэгтэ 23 хүн тоологдоно. Тиин мүнөө Галиингаа илажа гараһанда угаа ехээр баярлажа байнаб,— гэжэ спортын ехэ эдэбхитэн Жимбэ Сономович Цыремпилов хөөрэнэ.

Эдир хүбүүд 50 болон 30 метрһээ харбаба. Онохойн техническэ мэргэжэлэй 21-дэхи училищиин 2-дохи курсын һурагша Андрей Квашнин түрүүшын зайда онсо шалгарба. Тэрэ 94 очко тудаһан байгаа. Гэбэшье хоёрдохи зайдаа һулашаг үрэ дүн харуулжа, тренер, спортын мастер Валерий Яковлевай һурагша дүн хамта 140 очкотойгоор хоёрдохи һуури эзэлээ. Бургалтайн дунда һургуулиин 10-дахи классай һурагша Бальжинима Дамчеев түрүүшын зайда илагшадаа 21 очкогоор гартаһан аад, хоёрдохи зайда 33 очкогоор үлүү һайнаар харбажа, алтан медаляар шагнагдаһан байна. Хэжэнгын районой түлөөлэгшэ Чингис Гомбоев гурбадахи һуури эзэлээ. Тэрэ 30 метрһээ харбахадаа, 80 очко тудажа, шалгараһан байха юм.

Эхэнэрнүүд 50 болон 40 метрһээ харбаа. Онохойн дунда һургуулиин 7-дохи класс дүүргэһэн Света Асташова жэл хахадай турша соо һорилго бэлэдхэл хэжэ байгаашье һаа, онсо өөрын арга дүрэтэй, хёрхо мэргэн байһанаа харуулба. Түрүүшын зайда 116 очко тудажа, бусадһаа холо таһараа һэн. Удаадахи зайда 115 очко абажа, саашадаа юун бологшо ааб гэжэ хүлеэжэ байба. Хэжэнгын райондо тренерээр хүдэлдэг спортын мастер Цырендулма Доржиева хоёрдохи зайда 142 очко тудажа, хамта 222 очкотой болобошье, Светые хүсэжэ шадангүй, хоёрдохи һуурида гараа. Үлэгшэнэй дунда һургуулиин 10-дахи классай һурагша Туяана Цыбенова 218 очкотойгоор бронзо медаляар шагнагдаба. Тэрэниие физкультурын багша Ш. А. Хазагаев һурган һоридог юм. В. Халудорова (Түнхэн), В. Лыгденова (Тарбагатай), Н. Николаева (Кабанск) гэгшэд эрхим зургаанай тоодо ороһон байна. Энэнь манай республикын олохон районуудта һур харбалгын хүгжөөгдэжэ эхилһые харуулна гэхэдэ алдуу болохогүй.

Һурагшадаа асархаһаа гадна, Шагдар Хазагаев өөрөө мүрысөөндэ хабаадахадаа, яһала ехэ амжалта түйлаба. Тэрэ 60 метрһээ 16 годли табихадаа, оройдоол 77 очко тудаһан һаа, хойто үдэрынь 50 метрһээ мэргэлхэдээ, 133 очко абажа, хамтадаа 210 очкотойгоор мүнгэн медаляар шагнагдаһан байха юм. Онохойн модоной комбинадай электрик, 1-дэхи разрядтай Владимир Баранов годлинуудаа хойно хойноһоонь мэргэнээр табижа, илалта түйлаба — 225 очко. Ивалгада тренерээр хүдэлдэг спортын мастер Леонид Халудоров гурбадахи һуури эзэлээ.

Захааминай районой Харацайн совхозой 57 наһатай жолоошон Доржо Цыбендоржиевич Дэмдинов ветерануудай дундаһаа илаба. Нёдондо жэлэй сурхарбаанда тэрэ хоёрдохи һуури эзэлээ һэн. Иигэжэ наһажаал спортсмен үрэ дүнгүүдээ жэл бүри дээшэлүүлжэ байна бшуу. Үнинэй журналист, республикын соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ Жамьян Бадмаевич Бадмаев (Хориин район) — хоёрдохи, пенсионер, спортын мастер Батажаб Цыренович Бальчинов (Сэлэнгын район) гурбадахи һуурида гараһан байна.

17 командын 60 гаран мэргэшүүлэй хабаадаһан һур харбалгын мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолходо, Загарайн районой мэргэшүүл түрүү һуури эзэлбэ. Захааминай районойхид хоёрдохи шанда хүртөө. Хэжэнгын районой түлөөлэгшэд хёрхо мэргэн байһанаа харуулжа, хүндэлэлэй табсангай гурбадахи шатада гараһан байха юм. Түнхэнэй районой мэргэшүүл энэ жэлдэ ехэ амжалта түйлаба. Тиихэдэ Хурамхаанай, Сэлэнгын, Баргажанай районуудай һур харбагшад урдынгаа солые алдажа байна гү гэжэ һанахаар.

— Буряад арадай ёһо гуримаар харбалгада эртээнһээ бэлдэһэн команданууд үндэр үрэ дүнгүүдые харуулһан байна. Эгээл тиимэһээ саашадаа заншалта болгогдохо эдэ наадануудта район бүхэнэй мэргэшүүл һайнаар бэлдэхэ зэргэтэй. Тиигэбэл дээгүүр һуури эзэлжэ шадаха байна,— гэжэ мүрысөөнэй ахамад судья — СССР-эй габьяата тренер М. Ю. Дабаев хөөрэнэ.

ШАНДААҺА шангатайшуулай хоёр пүүдэй гиирые хонгордоон наадажа байхыень харахада, урматай даа. Эгээл иимэһээ гиир үргэлгын мүрысөөнэй үнгэргэгдэхэдэ, хүн зон олоороо сугларжа, өөһэд өөһэдынгөө командануудай гэшүүдые урмашуулан зоригжуулна. 17 районой 82 атлет энэ зүйлөөр хабаяа туршаа. Тэдэнэр табан шэгнүүртэ мүрысэбэ.

Түрүүлэн атледүүд хоёр пүүдэй хоёр гиирые түлхин үргэбэ. Эгээл хүнгэн шэгнүүртэ илангаяа шанга тэмсэл болоһон байна. Жээрэб татаһанай ёһоор, түрүүлэн жабдан дээрэ гараһан Зэдын районой Алцагай совхозой жолоошон Булад Цырендоржиев бэеэр ташарайгүйшье һаа, шандааһа шангатай байһанаа харуулжа, 140 очко абаба. Тэрэ хоёр пүүдэй хоёр гиирые 18 дахин түлхижэ үргэһэн байгаа. Баруун болон зүүн гараараа тус тустаа 25 дахин үргэбэ. Тэрэнэй удаа мүрысэжэ захалһан Ивалгын совхоз-техникумэй багша, РСФСР-эй спортын мастер Михаил Овчинников оройдоол 1 очкогоор түрүүлжэ, чемпион болобо. Теэд яахаб, спорт хадаа спорт ха юм даа! Прибайкалиһаа ерэһэн В. Вакуленко гурбадахи һуури эзэлһэн байна. Гадна В. Дамдинов (Хэжэнгэ), И. Жалсараев (Хори), И. Намсараев (Хяагта), Ч. Бильдаков (Түнхэн) гэгшэдэй хоёр пүүдэй хоёр гиирые нэгэшье дахин үргэжэ шадангүй, мүрысөөнһөө гаргагдашаһаниинь халагламаар лэ. Иимэ һула муу бэлэдхэлтэй хүнүүдые аяар тиимэ холо абаашаһанай аша үрэ бии гээшэ гү?!

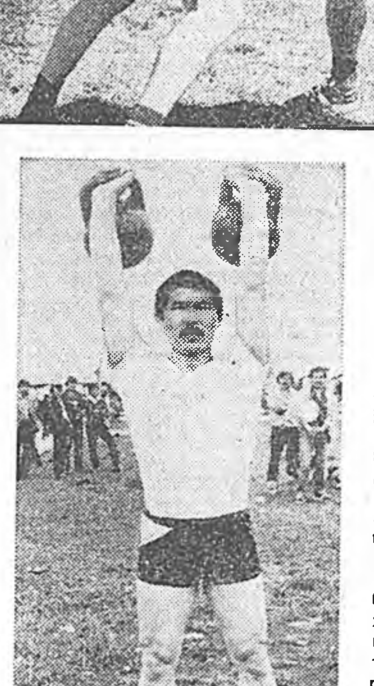
70 килограмм. Баргажанай районой Уланай хүүгэдэй спортын һургуулиин тренер, спортын мастер Базар Цыбикжаповтай ана-мана тулалдаха хүн энэ шэгнүүртэ олдобогүй. Тэрэ республикын ба зонын оло дахин чемпион болоһон намтартай. Хоёрдохи һуурида гарахын түлөө Б. Баярон (Хэжэнгэ), П. Круглов (Ивалга) гэгшэдэй хоорондо шанга тэмсэл боложо, Круглов 1 очкогоор ахижа гараа.

Загарайн районой Шэнэ-Бэрээгэй һургуулиин багша Сергей Леонов һүүлэй жэлнүүдтэ мэргэжэл шадабаряа эрид дээшэлүүлжэ байна. Тэрэ 80 килограмм хүрэтэр шэгнүүртэн

сооһоо яаха аргагүй булюу байһанаа харуулба. П. Хохлов (Сэлэнгэ), Ф. Колбин (Ивалга) удаадахи һууринуудые эзэлээ.

Удаадахи хоёр шэгнүүртэ мүн лэ Загарайн районой суглуулагдамал командын гэшүүд гаһар хүсэтэй байжа, илалта түйлаба. В. Шитин 90 килограмм хүрэтэр шэгнүүртэн сооһоо эрхимлээ. Загарай станциин ПТО-гой слесарь, спортын мастер Валерий Харитонов тухай тогтожо хэлэлтэй. РСФСР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ гурба дахин мүнгэн медаляар шагнагдаһан Валерий Харитонов 360 очко абажа, хоёрдохи һуури эзэлһэн Хойто-Байгалай районой түлөөлэгшэ Владимир Нагорнюгые 185 очкогоор ахижа гараһан байха юм. Захааминай районой түлөөлэгшэ Ю. Климов гурбадахи шанда хүртөө.

Командна тоосоогоор Загарайн районой түлөөлэгшэд илалта түйлаба. Ивалгын, Захааминай районуудай спортсменүүд шангай һууринуудые эзэлээ. Урдандаа түрүү һууринуудта һурадаг байһан Зэдын ба Кабанскын районойхид урагшагүйдэбэ. Зэдын районой Оёорой совхозой хонишон Будацырен Бадмаев үбдэһэн дээрэһээ мүрысөөндэ хабаадажа шадаагүй.

Гиир үргэгшэдтэ эдэ нааданууд спортын национальна зүйлнүүдээр Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зонын түрүү һуури эзэлхын түлөө июлиин эхеэр Абаканда үнгэргэгдэхэ мүрысөөнэй урда тээхи шанга шалгалта болоһон байха юм.

ЭХЭНЭРНҮҮД болон эрэшүүлэй дундаһаа Захааминай районой волейбольно командэнууд шалгараһан байгаа. Тэдэнэр бүхы уулзалгануудтаа илалта түйлаба. Илангаяа эхэнэрнүүдэйнь команда һайнаар наадажа, харагшадай зүрһөө үндэр сэгнэлтэдэ хүртөө. Энэ талаар хүүгэдэй спортын һургуулиин тренер Петр Доржиев габьяатай юм. Закаменск хотын 1-дэхи дунда һургуулиин 10-дахи классай һурагша Анжела Гармаева хамгаалалта болон добтолгодо жэгдэ һайнаар наадажа, тусхай шанда хүртэбэ. Түгэсхэлэй мүрысөөндэ тэдэнэр Хэжэнгын районой басагадтай уулзахадаа, 2 : 0 тоотойгоор шүүжэ, хүдөөгэй спортын нэгэдэхи наадануудай чемпионууд болобо. Хэжэнгын районой командаһаа Лена Бакшеева, Лена Данилова, Марина Кондакова гэгшэд бэрхээр наадажа, сугларагшадай зүрһөө альга ташалгаар угтагдаа. Зэдын районой эхэнэрнүүдэй ба эрэшүүлэй командэнууд гурбадахи һуурида гараба. Эрэшүүл сооһоо Хойто-Байгалай районой волейболистнууд 4 очкотойгоор хоёрдохи һуури эзэлээ.

АРГАМЖА ТАТАЛГААР мүрысөөн стадиондо сугларагшадые ехэтэ һонирхуулба. Команда бүхэн 10 хүнһөө бүридэһэн байгаа. Хоёр үдэр соо үргэлжэлһэн мүрысөөнэй дүнгүүдээр Хориин районой суглуулагдамал команда илаба. Зэдын болон Мухар-Шэбэрэй районуудай аргамжа татагшад мүнгэн ба бронзо медальнуудаар шагнагдаһан байна.

БАРИЛДААН. Районой ажалшадай дунда буряад болон дүрэ буляалдалгын барилдаан ехэ хүндэтэй юм. Ажахынуудай дундаһаа онсолбол, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй дундаһаа гансашье район, республика соогоо бэшэ, мүн орон дотороо суурхаһан бүхэшүүл олон. Эдэнэрнэй хэд бэ гэхэдэ, уласхоорондын классай, СССР-эй спортын мастер Лубсан Айсуев, СССР-эй спортын мастер Виктор Абушеев болон бусадые нэрлэлтэй.

Ехэ мүрысөөндэ хабаадахаяа республикын бүхы районуудһаа Петропавловка тосхондо сугларһан командэнууд районой хэдэн тосхон һууринуудай стадионууд дээрэ мүрысэхөөр хараалагдаһан байгаа. Жэшээнь, буряад барилдаагаар мүрысөөнүүд Доржи Банзаровай, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай, түгэсхэлэйнь наадан Петропавловкын стадионууд дээрэ үнгэргэгдөө.

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой стадион дээрэ 64—82 килограммай шэгнүүртэ барилдагшад эртэ үглөөнһөө суглараа. Үдэрэй 10 часта командануудай гэшүүдэй парад-жагсаал боложо, эндэ сугларагшадые баясуулаа.

64 болон 82 килограммай шэгнүүрнүүдтэ барилдахаар дүшөөд бүхэнүүд эндэ ерэһэн байба. Бусадһаа түрүүлэн 64 килограммтанай дунда барилдаан эхилжэ, стадиондо сугларагшадые хужарлуулба. Эдэнэрэй дунда дүрэ буляалдалгын барилдаагаар уласхоорондын классай спортын мастер Гармажаб Цыренов, спортын мастернууд Гуро Цэдашиев, Гэрэл Цындымеев, Доржи Гулгенов болон бусад бэлэдхэл һайнтай бүхэнүүд сугларһан байба. Эдэнэр түгэсхэлэй барилдаанда хабаадаха эрхэдэ хүртэхын түлөө аяар табан удаа бодожо, тулалдаа ха юм. Мүнөө Прибайкалиин районой «Ильинкинский» совхоздо инженерээр ажалладаг Гармажаб Цыренов түрүүшын уулзалгада Мухар-Шэбэрэй районой командын түлөөлэгшэ Геннадий Гомбожаповые шүүһэн байгаа. Харин удаадахи уулзалгануудтаа Хойто-Байгалай, Хяагтын районуудһаа ерэһэн Багадаев Бадагаев хоёрто диилдэжэ, саашадаа барилдаха эрхэгүй болобо.

Түгэсхэлэй мүрысөөндэ энэ шэгнүүртэн сооһоо Ивалгын районой Оронгын совхозой барилгашан Даба Бальжиев, Загарайн районой физкультурын багша Гуро Цэдашиев, Захааминай районһоо Гэрэл Цындымеев гурбан хабаадаха эрхэдэ хүртэбэ. Тиигэжэ эдэл гурбан түрүүшын гурбан һуури эзэлээ. Эндэ Цындымеев чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна.

82 килограммай шэгнүүртэ барилдагшад сооһоо Ивалгын районой командын гэшүүн, СССР-эй спортын мастер Геннадий Галсанов, спортын мастер Борис Томиргонов (Түнхэн), Баргажанай районой командын гэшүүн мастерта кандидат Бадма Будаев гэгшэд шалгарба.

Нүгөөдэ гурбан — 56, 72 болон хүндэ шэгнүүрнүүдтэ барилдагшадай дундаһаа Мухар-Шэбэрэй, Хэжэнгын, Баргажанай районуудай бүхэнүүд Баяр Дашибальжиров, Чимит Аюрзанаев, Александр Бадмаев гэгшэд эрхимлээ. Эдэнэр 56 килограммтан сооһоо шалгарба. Мүн 72 килограммай шэгнүүртэ барилдагшадай дунда болоһон барилдаанда Хурамхаанай районой командын гэшүүн, СССР-эй спортын мастер Виктор Гашинов, Зэдын районой Сергей Сакияев, Ивалгын районой Владимир Доржиев гэгшэд эрхимлээ.

Эгээл хүндэ шэгнүүртэнэй барилдаха болоходо стадиондо сугларагшадай дунда хүхюун наада зугаа элбэг болоодхино. Юуб гэхэдэ, эндэ зуунһаа дээшэ килограмм шэгнүүртэй бүхэшүүл тулалдаха байба ха юм. Эдэнэрэй дунда урдандаа дүрэ буляалдалгын барилдаагаар республика соогоо суурхагшад олон байба. Жэшээнь, СССР-эй спортын мастернууд Зоригто Буянтуев, Сергей Хахалов, Александр Милгадаев, Сергей Гонсорунов болон бусадые хэн таниха, мэдэхэгүйб даа... 111 килограмм шэгнүүртэй Зоригто Буянтуев өөрынгөө шэгнүүртэдэй дундаһаа хэндэньшье хаягдангүй, бултаниие диилэжэ, һайндэрэй чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртөө бэлэй...

Барилдаанай дүүрэһээр арбаад минутын үнгэрөөд, байхада, табан шэгнүүртэ эрхимлэжэ, чемпион болоһон бүхэшүүлэй дунда нааданай эрхимэй эрхим бүхын нэрэ солые тодоруулха барилдаан боложо, һайндэрэй зугаа нааданда сугларагшадай анхарал татабал даа. Түрүүлэн Дашибальжиров, Цындымеев, Гашинов, Буянтуев дүрбэн ээлжээ ээлжээгээр барилдажа, хүн бүхэниие һонирхуулба. Түрүүшын хоёрой дунда болоһон тулалдаанда Цындымеевынь нүхэрөө түргэхэнөөр илаба. Харин 72 килограммай шэгнүүртэ шалгаржа гараһан Виктор Гашинов Буянтуевтай барилдаха болобо. Тэрэ Баянтуевай бага хүсэтэй гарта оронгүйхэнөөр, добтолхо бүринь иишэ тиишээ солбоноор һүрэжэ, харайжа ябаад, тэрэнээ тойроно, эрьюулнэ. Хүндэ аад, хүжүүн эрьесэтэй Зоригто нүгөөдэеэ барихал һанаатай ногоон зүлгэ дээгүүр нилээдгүй удаан эрьелдэнэ, тойроношье. Нүгөөдэнь халта мүлтэ тэрэнэйнгээ гарта оробошье, түргэнөөр лэ мултаржа үрдинэ. Тиигэжэ ябаһаар Викторынь гэнтэ нүхэрэйнгөө һуга доогуур шурган ороодхибо.... Эндэл хүлеэгдээгүй юумэн боложо, Зоригто Буянтуев нэгэ мэдэн гэхэдээ ногоон зүлгэ дээрэ унашоод байба! Нүгөөдэ чемпионууд — Геннадий Галсанов Цындымеев, Дашибальжиров хоёрые диилэхэдээ, түгэсхэлэй тулалдаанда Гашиновтай барилдаанай дүрэ мэхэ харуулалсажа гараха болобо. Барилдаанай баян дүршэлтэй болоһон Галсанов нүгөөдэдөө орходоо арбаад килограммаар үлүү шэгнүүртэй, гоё һайханшье бэетэй. Хоёр бүхын тулалдаан түлэг дундаа оробо. Эдэнэрэй барилдаан аяар 10 минутын туршада үргэлжэлжэ, нэгэ минута амарһанай удаа дахинаа барилдажа оробо. Барилдаанай дүршэлтэй хоёрой хэниинь хэнээшье унагаажа ядана. Нэгэл һамбаанда гэнтэ добтолһон Гашиновынь нүхэртөө ташаадан һагад ороходоо, сдоол бахим барижа, унагаажархёо ха юм. Тиигэжэ Хурамхаанай районой эрхимэй эрхим бүхэ гэһэн нэрэ дээрээ Виктор Гашинов Республикын хүдөөгэй спортын зунай наадануудай эрхимэй эрхим бүхэ гэһэн нэрэ нэмэбэ гээшэ.

ХҮНГЭН АТЛЕТИКЭ. Хэдэн үдэрэй туршада үргэлжэлһэн мүрысөөнэй дүн гаргахадаа, Кабанскын районой суглуулагдамал команда бултанһаа олон —1102 очкотой боложо, түрүү һуури эзэлээ. Удаадахи хоёр һуурииие Загарайн, Мухар-Шэбэрэй районуудай командэнууд эзэлһэн байна.

— Республикын хүдөөгэй спортын наадануудта хабаадаһан командэнууд сооһоо Кабанскын районой команда бэлэдхэл һайнтай байба. Командын гэшүүн Корсаковай дунда һургуулиин багша Александр Кузнецов 100 метрэй зайе 10,8 секунда соо гаталжа, наадануудай рекорд тогтообо. Мүн тэрэ ядро түлхихэдөө эрхимлэжэ, командадаа шухала очко асараа. Тиихэдэ Мухар-Шэбэрэй районой хүнгэн атледүүд шангай һуурида гараха юм гэжэ хэншье тухайлаа, багсаагаагүй бэлэй. Харин эдэнэр гурбадахи һуури эзэлжэ, солбон, хурдан спортсменүүдтэй боложо байһанаа гэршэлбэ.— гэжэ мүрысөөнэй ахамад судья, бүхэсоюзна категориин судья В. Л. Балдаев хөөрэнэ.

Һүүлэй үедэ Тарбагатайн, Кабанскын, Мухар-Шэбэрэй, Загарайн, Зэдын, Захааминай, Хэжэнгын болон бусад районуудта «спортын хатанда» һаналаа табидаг болоһониинь һайшаалтай гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Мүрысөөнэй гол программада оруулагдаһан зургаан километрэй зайда урилдагшад стадиондо сугларагшадай анхарал татаа. Энэ урилдаанда һургуулиин һурагшадһаа эхилээд буурал сагаан толгойтой болоһон спортын ветеранууд хүрэтэрөө хабаадалсаа ха юм. Районуудай командануудай дундаһаа ехэ мүрысөө үнгэргэһэн ээд — Зэдын районой суглуулагдамал команда зайгаа 24 минута соо гаталжа, түрүү һуури эзэлээ.

ФУТБОЛ. Республикын хүдөөгэй спортын түгэсхэлэй наадануудта өөһэд өөһэдынгөө зононууд соо шалгараһан Хойто-Байгалай, Кабанскын, Захааминай, Ивалгын, Загарайн районуудай командэнууд хабаадаха эрхэдэ хүртэһэн юм. Тиихэдэ ехэ мүрысөө үнгэргэхэ болоһон Зэдын районой футболой команда наадангүй түгэсхэлэй мүрысөөндэ хабаадаха эрхэдэ хүртэһэн байгаа.

Бусад наадануудһаа урид мүрысөөгөө эхилһэн эдэнэр чемпионоо тодоруулхын тула табан үдэрэй туршада хэдэн стадионууд дээрэ тараад наадаһан байгаа. Жэшээнь, Борьёогой совхозой стадион дээрэ үнгэргэгдэһэн түрүүшын үдэрэй нааданда Кабанскын районой футболистнууд Хойто-Байгалай районой командые 4:0, Ивалгын футболистнууд Зэдын командые 2:0 гэһэн тоотойгоор шүүһэн юм. Мүн хойто үдэрынь Зэдын футболистнууд Кабанскын командада 1:0 гэһэн тоотойгоор шүүгдэбэ.

Сэлэнгын, Ивалгын, Кабанскын, Зэдын районуудай футболой командэнууд удаадахи һууринуудые эзэлээ.

АГУУЕХЭ ОКТЯБРИИН социалис революциин 70 жэлэй ойдо зорюулагдаһан хүдөөгэй спортын зунай нэгэдэхи наадануудай соёлой программа угаа баян байба.

Буряадай залуу уран зураашадай зохёолнуудай выставкэ районой соёлой байшан соо

нээгдэжэ, харагшадые хужарлуулаа.

«О, спорт, ши — эб найрамдалши!» гэһэн спортивно-уран һайханай үдэшэ үнгэргэгдэжэ, 1952 ондо Хельсинкидэ болоһон XV Олимпиадада Буряад оронһоо түрүүлэн хабаадагша, мэргэн буудагша, СССР-эй спортын хүндэтэ мастер П. П. Николаев, барилдаашан, спортын габьяата мастер, уласхоорондын категориин судья К. С. Олзоев, һур харбагша, уласхоорондын классай спортын мастер, СССР-эй габьяата тренер М. Ю. Дабаев, барилдаашан, Европын чемпион, уласхоорондын классай спортын мастер О. А. Алексеев болон бусад хабаадажа, манай республика дотор спортын эдэб зүйлнүүдэй ямараар хүгжөөгдэжэ байһан тухай хөөрэбэ, сугларагшадай асуудалнуудта харюусаба.

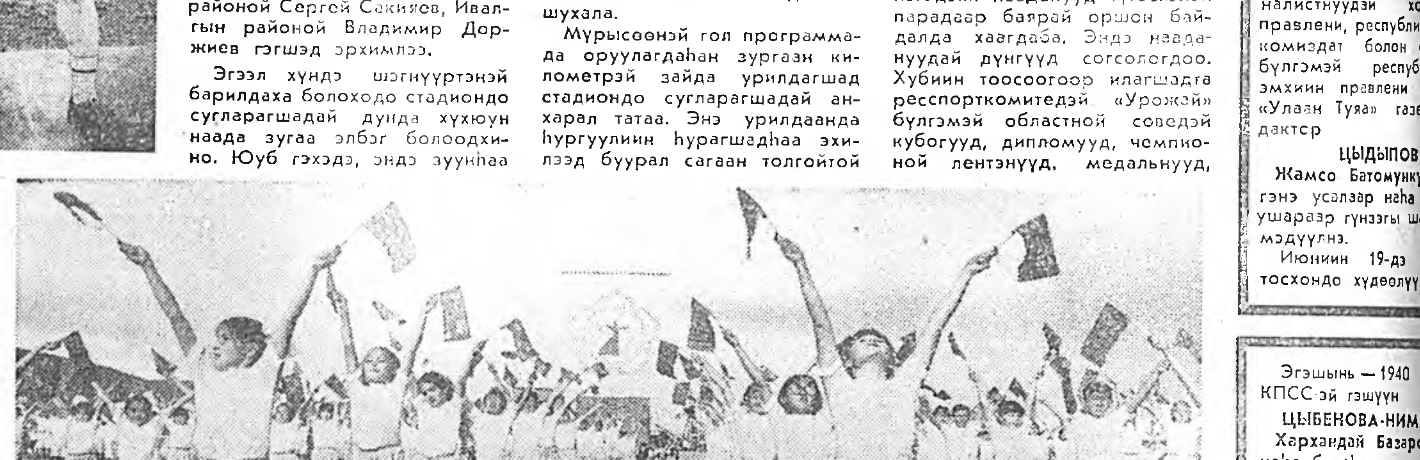
Уран шүлэгэй, уянгата һайхан хүгжэмэй үдэшэ хүн зондо удаан саг соо мартагдахагүйл. Поэдүүд Гунга Чимитов, Солбон Ангабаев, композитор Анатолий Андреев, РСФСР-эй габьяата артистка Клавдия Шулунова, Буряадай АССР-эй арадай артист Гуржап Эрдынеев болон бусад энээндэ хабаадаһан байха юм.

ХҮДӨӨГЭЙ спортын зунай нэгэдэхи нааданууд түгэсхэлэй парадаар баярай оршон байдалда хаагдаба. Эндэ наадануудай дүнгүүд согсологдоо. Хубиин тоосоогоор илагшадта ресспорткомитедэй «Урожай» бүлгэмэй областной соведэй кубогууд, дипломууд, чемпионой лентэнүүд, медальнууд, үнэтэ [illegible] байна.

[illegible] нууд [illegible] районо[illegible] рысөө[illegible] жуула[illegible] тараа [illegible]

Б-М. ЖИГ[illegible], Б. ЦЫРЕМ[illegible], манай корреспон[illegible]

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: [illegible]

Редактор Р. Б. ГАРМАЕ[illegible]

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС 670000

УЛАН-УДЭ, КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор — 2-50-96, приемная—2-54-54, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретарь—2-50-52, секретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни—2-34-05, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ—2-60-21, 2-57-63, информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и селькоров — 2-67-81, корректорская—2-33-61, выпускающие — 2-35-95 отдел объявлений—2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ ул. Ленина 35. Н-00496. Заказ 142. Индекс 04609